

**Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és
Diákotthona**

✉ 3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.

☎: 47/311-039

E-mail: refi@reformatus-sp.edu.hu

OM azonosító: 039227

PEDAGÓGIAI PROGRAM

„Féljétek az Istent és Neki adjatok dicsőséget” Jel.14,7

2023

Tartalomjegyzék

NEVELÉSI PROGRAM	4
I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	8
1. Pedagógiai alapelveink, értékeink.....	8
2. Célok, feladatok	8
3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere	9
II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
III. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	13
1. Alapfogalmak.....	13
2. Az egészségnevelés célja	13
3. Az egészségnevelés alapelvei.....	13
4. Egészségnevelés, fejlesztés területei:	14
5. Az egészségnevelés színterei	15
6. Mindennapos testmozgás	17
7. Segítő kapcsolatok, partnerek	18
IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	19
V. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	22
VI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	25
A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása	25
VII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	29
VIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	31
IX. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	33
2. Az írásbeli vizsga szabályai	35
3. A szóbeli vizsga szabályai	36
4. A gyakorlati vizsga szabályai.....	37
5. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és az értékelés rendje.....	37
6. Általános iskolára vonatkozó szabályok:	47
7. ALSÓ TAGOZAT	49
8. FELSŐ TAGOZAT.....	51
A szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	57
X. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	57
XI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	60
XII. A diákotthonra vonatkozó speciális szabályozás.....	63
1. A kollégiumi (internátusi) nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései	63
2. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	64
3. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei.....	72

4. Nemzetiséghez tartozók kollégiumi nevelése esetén a nemzetiség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatai.....	76
5. A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve.....	76
6. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei.....	77
7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek	80
8. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve.....	83
9. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái.....	84
HELYI TANTERV	86
Tantárgyi struktúra és óraszámok 1-8. évfolyamon 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben	86
Tantárgyi struktúra és óraszámok 9-12. évfolyamon 2023. szeptember 1-től felmenő rendszerben	90
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	94
4. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	94
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	100
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	100
7. Az érettségi vizsgatárgyak megnevezése	100
8. A középszintű érettségi vizsga témakörei	101
9. Az iskolai közösségi szolgálat.....	101
10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	103
11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	112
12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	113
13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	113
14. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	115
15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	116
16. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	117
Záró rendelkezések.....	120
1. A nevelési program és a helyi tanterv nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa	120
2. Legitimációs záradék.....	120

NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranyoknak.”
(Péld 3, 13-14)

A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház - Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján - közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelest tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.

Jézus Krisztus missziói parancsa: „... **tegyetek tanítványokká minden népet...**”(Mt 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelest tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat**, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szentlélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.
- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát - elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat - megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.

- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban **a nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonytá teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

Hitvallásaink tézisei alapján az alábbiakban határozzuk meg identitásunkat:

Sola scriptura

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Istent nem lehet másképp megismerni, csak a kijelentésből. Annyit tudunk róla, amennyit önmagáról kijelentett. Ennek a kijelentésnek írott dokumentuma a teljes Szentírás, melyben az isteni kijelentés olvasható. Ebben az értelemben mondhatjuk, hogy hitünk és életünk zsinórmértéke a Biblia. A református iskolát, tehát oktató tevékenységünket, a Bibliához való igazodás határozza meg.

Nem csupán arról van szó, hogy a hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon beszélünk a Bibliáról, hanem mindig és mindenütt. Így elkerülhető az a veszély, hogy elválik egymástól a hit és a tudás.

Ezt a következő formában kívánjuk kivitelezni:

- a tanítási hetek áhítattal kezdődnek,
- a kötelező hittan- és egyházzenei óra beépül az órarendbe,
- megemlékezünk iskolai keretben vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről,
- komoly odafigyeléssel választjuk meg a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásaira tekintettel,
- a tantárgyak közül a magyar, a történelem, az ének tantervekben a bibliai ismeretek átadása is helyet kap,
- minden oktatandó tananyagot a Biblia mérlegére állítunk.

Sola gratia

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy életünk, üdvösségünk egyedül Isten Krisztusban nyújtott kegyelmének köszönhető. A magunk erejéből Őt meg nem ismerhetjük, életünk, munkánk neki köszönhető. Ilyen módon mindannyian kegyelemben részesülünk. Ez a tény iskolánk légkörének a meghatározója. A kegyelem azt is jelenti, hogy nem rászolgáltunk, mert akkor nem lenne kegyelem. Kegyelemre azért szorulunk, mert bűnösök vagyunk, s ebből az állapotból másképp nem szabadulhatunk (Róma 3,10-12).

Ezért iskolánk légkörére az alábbiak lesznek jellemzőek:

- szeretetteljes emberi kapcsolatok megvalósítására törekszünk tanár és diák, diák és diák, tanár és szülők, tanár és tanár tekintetében,
- a fegyelmezés dolgaiban tudni kell a megbocsátással is élni, mert mindannyian bocsánatból élünk,
- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, mert ők is Isten kegyelmének részesei,
- diákjaink előre megismerik a velük szemben áhított követelményeket,
- a tanulókat bevonjuk az iskolai élet szervezésébe az őket érintő területeken,
- a tanulók egymás közötti kapcsolatában hangsúlyozzuk és felügyeljük az Isten előtti egyenlőséget.

Sola fide

Reformátor atyáinkkal együtt valljuk, hogy Isten Krisztusban felkínált kegyelme csak hit által lehet a miénk. A keresztyén hit Isten ígéjének meghallásából fakad (Róma 10,17).

Tudjuk, hogy a hit nem tanítható, egyedül Isten ajándéka. Munkánkat az alábbiak szerint végezzük:

- a nevelők magatartásukkal református keresztyénhez illő módon élnek és dolgoznak,
- beszédünkben Krisztus lelkülete árad,
- az istentiszteleti alkalmak látogatása a nevelők számára legyen magától értetődő,
- református tanulóink esetében arra törekszünk, hogy egyházunk hitvalló tagjaivá lehessenek,
- nem református tanulóinkat saját vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett református egyházunk értékeinek megbecsülésére neveljük

Solus Christus

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Jézus Krisztus Isten egyetlen Igéje. Róla szól a Biblia, mint írott ige, róla beszélnek a sákramentumok. Ő az egyház feje és a világ Ura. Övé minden hatalom mennyen és földön (Mt 28,18). Általa juthatunk csak el Istenhez (Jn 14,6).

Iskolai tevékenységünkben a dicsőséges Úrhoz fordulhatunk. Református iskolánk feladata egyetlen mondatban összefoglalható: Krisztus követésére odaszánjuk magunkat.

Soli Deo Gloria

Hitvallásaink szerint minden Isten munkája, amiről eddig számot adtunk. Ezáltal iskolánkban:

- magunkat hálából szánjuk Krisztus követésére,
- mivel Isten mindent megtett értünk, mi is mindent megteszünk érte,
- munkánkat nem a „kell” kényszere, hanem a „lehet” szabadsága határozza meg,
- elért eredményeinkért Istent dicsőítjük.

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg, lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy iskolánkban jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek. Tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az értékeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, továbbvigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

2. Célok, feladatok

- Korszerű, keresztyén természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez és alkalmaznak különböző cselekvésformákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára is.

- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiénié fontosságával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az IKT-eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés, valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-12. évfolyamig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, tanulás-szervezési eljárások:

- tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés,
- projektoktatás, témahét,
- az infokommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében az integrált nevelést segítő *sérülés specifikus fejlesztés*, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosítása.

A nevelési-oktató feladatok aktuális tanévre vonatkozó ütemezését minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- A NAT szabályozásának megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztése.
- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.

- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.
- A hátrányos helyzetű és a különleges bánásmódot igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása, a tanulók integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele, alkalmazása és terjesztése.
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.
- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, projektzáró rendezvények szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.
- A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- A hit- és erkölcstan oktatása minden évfolyamon heti 2 órában órarendbe építve történik. Református felekezetű tanulóink református hitoktatásban részesülnek, római katolikus és görögkatolikus felekezetű diákjaink számára felekezetük szerinti hitoktatást szervezünk. A római katolikus és a görögkatolikus felekezetű tanulók is választhatják a református hitoktatást. Más felekezetű tanulók a református vallásórákon kötelesek részt venni.

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani, ill. annak, hogy a gyerekekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- a) Az értelem művelése
- b) Segítő életmódra nevelés
- c) Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

- a) Az értelem művelésénél fontos *a megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotásvágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: *a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.*
- b) A segítő életmódra nevelés *a keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen nyugszik, példát maga Jézus adott: **"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/**

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a tanulóknak el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek; a Szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok).

Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, amelyben a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat.

A segítőképesség fejlesztéséhez az iskolának fel kell kínálni a segítség sokféle lehetőségét és módját.

Az együttműködési képesség fejlesztéséhez a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival (együttcselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

c) Egészséges és kulturált életmódra nevelés

A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni.

Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése.

Ennek érdekében feladataink:

- minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a tanulók szeretete hassa át,
- meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a tanulók személyiségében rejlő értékeket,
- a tárgyi tudás mellé a tanuló szerezzon olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
- tanítsuk meg diákjainkat az egyéni és csoportos versenyzésre,
- elsősorban személyes példamutatással neveljük diákjainkat
- lehetőségeink szerint a tanulók számára biztosítsunk képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
- kiemelt hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- jól együttműködjünk a térség iskoláival,
- a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

III. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

(Egészségnevelési, egészségfejlesztési program)

1. Alapfogalmak

Mi az egészség?

- Testi, lelki, szociális jól-lét állapota, nem a betegség hiánya
- Alkalmazkodóképesség a környezet változásaihoz
- Összhang a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek közt
- Kiteljesedése az egyén társadalmi integrációjától is függ (család, iskola, más közösségek)

Egészségnevelés:

A tanulók egészségkultúráltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.

Egészségfejlesztés:

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az öngondozás feladatait, módszereit.

2. Az egészségnevelés célja

Az egészség, mint elfogadott érték, épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

3. Az egészségnevelés alapelvei

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoporthoz)

4. Egészségnevelés, fejlesztés területei:

A) Testi nevelés

- személyi higiéné
- környezethigiéné
- környezetvédelem
- testnevelés és sport – több mozgás
- egészséges táplálkozás
- balesetek megelőzése
- elsősegélynyújtás
- időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés
- biztonság igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség)
- életkorral járó biológiai sajátosságok

B) Pszichohigiénés nevelés

a) Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia

b) Stresszelhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, én-tudat
- dönteni tudás

c) Deviancia megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

d) Érzelmi nevelés

- az életkorral járó pszichohigiénés életmódi tennivalók
- érzelmeket felismerni, kifejezni, saját erőnyeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése

C) Szociális higiénés nevelés

Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)
- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei

5. Az egészségnevelés színterei

A) Egészségnevelés a tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyában megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni. Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

B) Egészségnevelés a testnevelési órákon

- A választott kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése és minősítése
- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

C) Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel. Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”.

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.

Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére, mint a drog, alkohol és a dohányzás, a 7-8. évfolyamon beépítjük a DADA-programot. Ezeket az osztályfőnöki órákat az iskolaorvos, illetve a védőnő szükség szerinti bevonásával, esetleg mentálhigiénés szakember felkérésével tartjuk meg. A DADA-programot a rendőrség szakembere tartja.

D) Egészségnevelés tanórán kívül

a) Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások

b) Versenyekre való felkészítés

Ajánlott versenyek:

- Sport: kézilabda, labdarúgás, stb.
- Egészségvédelem: elsősegélynyújtó, drogprevenciós-nap

A tanulók igényei szerint más sportágakban, egészség- és környezetvédelmi témákban is szervezünk, biztosítunk felkészülési lehetőséget.

A foglalkozások az iskola tornatermében, udvarán és szaktermeiben zajlanak délutánonként.

c) Részvétel megyei, református vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, református, illetve országos sport- és egészség-témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk.

A helyi Vöröskeresztrel ápolott jó kapcsolatok révén részt veszünk a Vértadások szervezésében, a mozgósításban.

d) Helyi kezdeményezések

Témanapok

Olyan témanapokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot.

Ilyen témanapok a következők:

Diáksport-nap: egész napos rendezvény, sport, egészség, balesetmegelőzés

Dohányzásmentes Világnap: filmvetítés, beszélgetés

A továbbiakban újabb témákban hívjuk fel diákjaink figyelmét: **2-3 jeles nap** (Egészségügyi Világnap, Nemzetközi Vöröskereszt Napja, Lelki Egészség Napja) kapcsán az ügy fontosságára.

Ennek lehetséges módjai:

- helyi rajzverseny és kiállítás (diákok által szervezeten)
- faliújság
- vers, illetve novella pályázat
- felkért előadó
- helyi vetélkedő, pl. futóverseny stb.

E) Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és - sajnos - egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

- a) Az intézmény tanulói és alkalmazottai a TIREK-SZOLG Kft. által üzemeltetett Mudrány Étteremben étkezhetnek az évente megújításra kerülő megállapodási szerződésben foglaltak szerint. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása).
- b) Intézményünk előnyei közé tartozik, hogy tudunk diétás ételt biztosítani a rászoruló (pl. lisztérzékeny, diabetes betegségben szenvedő) tanulóknak.

6. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás tanulók felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőfeszítésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A) Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika, a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok
- Gyógytorna gyakorlatok
- Minden testnevelés óra, testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidősportok, játékok, stb.)
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.
- A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük első tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem vagy csak alacsony szinten pótolható.

- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos (Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor)

B) A mindennapos testedzés formái

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27.§ (11) bekezdése szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra a törvény által meghatározott feltételekkel kiváltható.

Sportköri, ill. tömegsport órák lehetősége minden nap biztosított. Sportköreinket az adott tanév eleji igényfelmérés alapján szervezzük.

Lehetőségeink:

- szertorna
- labdarúgás
- kézilabda
- kosárlabda
- röplabda
- asztalitenisz
- küzdősportok
- játékos testedzés
- vízisportok stb.

Szabadidő kibővítése

- a tornaterem használatának további lehetősége időbeosztás szerint
- udvari sportpálya használata stb.

A napköziotthoni szolgáltatásunkat igénybe vevő diákok a délutáni programjuk részeként tornatermi vagy udvari foglalkozáson vesznek részt minden nap.

Úszásoktatás

Az iskola biztosítja, hogy az alsó tagozatos és 9. évfolyamos tanulók úszásoktatásban vegyenek részt. Az oktatást az iskola megszervezi, biztosítva annak személyi feltételeit is. Az úszásoktatásban való részvétel kötelező.

7. Segítő kapcsolatok, partnerek

- ifjúságvédelmi felelősök
- szülők, család
- iskolai szülői munkaközösség
- iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- gyermekjóléti szolgálatok, családsegítők
- rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi munkatársai
- Magyar Vöröskereszt helyi csoportja
- Nemzeti Népegészségügyi Központ (ÁNTSZ jogutód)

IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréséért használja fel.

Ahogy a személyiségfejlesztésnél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet - igazi értelmében véve. **"Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt."** /Jn. 13, 35/

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. **Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon** (napközi, kirándulás, tábor, szakkörök...) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja, az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a nevelőtestület is közösséggé váljon.

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett, ezt szolgálatnak tekintse.
- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.
- Tapasztalja meg és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).
- Fejlesszük a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, készítsük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre.
- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei

a) Hagyományőrző tevékenységek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1849. október 6., 1956. október 23., a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja - február 25., 1848. március 15. évfordulóján, egyházi ünnepek, a holokauszt áldozatainak emléknapja - április 16., a Nemzeti Összetartozás Napján (június 4.), illetve a végzősök (8. és 12. osztályosok) ballagásakor. Iskolánk református, egyházi jellegéből adódóan a tanévnyitó- és tanévzáró istentisztelet, valamint a Reformáció emléknapja (október 31.) is iskolai ünnepnap.

b) Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat (mely a 9-12. évfolyamok küldötteiből áll) munkáját a megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

c) Napközi otthon, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon/tanulószoba működik.

d) Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör feladatait a Sárospataki Református Kollégium Diáksport Egyesülete látja el az intézménnyel kötött megállapodás alapján. Az iskolai sportkör (későbbiekben: DSE) tagja lehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör (DSE) a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

e) Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

f) Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük.

A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a pedagógusok szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

g) Tanulmányi kirándulások

Az iskola pedagógusai a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szülők által finanszírozott tanulmányi kirándulás nem kötelező a tanulók számára.

Ezeket a programokat csak akkor lehet a tanítási napok terhére megszervezni, ha részei a Pedagógiai programnak.

h) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

i) Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

j) Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár és a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei segíti.

k) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

l) Hitéleti alkalmak: hétkezdő áhítatok, csendesnapok, istentiszteleti alkalmak

V. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1. A pedagógusok feladatai

- A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók oktatása, nevelése érdekében végzi munkáját. A nevelő-oktató munka általános és az intézmény pedagógiai programja alapján módszereinek szabad megválasztásával tevékenykedik.
- Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a köznevelési törvény, pedagógiai és szaktárgyi útmutatók, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, a Szervezeti és Működési Szabályzat, a szaktanácsadó/szakértő ajánlásai és az igazgató útmutatásai alkotják.
- Hivatásából eredő kötelessége, hogy a lehető legmagasabb színvonalon végezze pedagógiai munkáját, fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét. Ennek érdekében használja fel az önképzés és szervezett továbbképzés alkalmait. Tanártársaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolattartása során érvényesüljenek a kulturált, pedagógiai hivatást tükröző érintkezési szabályok.
- Egész tanévi munkáját megtervezi, amelyet a munkatervben meghatározott időpontig a munkaközösség-vezetőnek véleményezésre bemutat. Ezen tervezet kiegészítéssel, javítással több tanéven át is használható. Tanmenete alapján halad szaktárgyának tanításában. Kétheti óraszámnál nagyobb eltérését jelenti a munkaközösség-vezetőnek, azt a munkaközösség-vezetővel egyeztetve módosítja. A tanmenet elkészítésénél figyelembe veszi az adott osztály fejlődési, haladási ütemét és a tervet folyamatosan felülvizsgálva, rugalmasan ehhez igazítja. Különösen alsó tagozaton és 9. évfolyamon tanítók esetén ez az eljárásrend.
- Ellátja a nevelő-oktató munkával szoros kapcsolatban lévő feladatokat, különösen az alábbiakat: a tanítás előkészítése, írásbeli dolgozatok, feladatlapok, munkafüzetek javítása, ellenőrzése, szemléltető-, kísérleti- és munkaeszközök tanításra való előkészítése.
- Köteles tanítványai munkáját folyamatosan ellenőrizni, értékelni. A félévi és év végi minősítéshez kellő számú, időben arányos eloszlású, különböző ellenőrzési módszereken alapuló érdemjeggyel értékelni, az érdemjegyeket legalább havonta az osztálynaplóba (e-naplóba) beírni. (Szöveges értékelés az érintett évfolyamokon.)
- A tanulók magatartásáról, neveltségi állapotáról folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököt.
- Ellátja a pedagógusi munkakörrel járó adminisztrációs munkát (haladási-, szakköri-, fejlesztési napló vezetése, stb.).
- A helyi tantervnek megfelelően végzi a felzárkóztató, fejlesztő feladatokat, valamint a tehetséggondozást.
- Részt vesz a szaktárgyának megfelelő munkaközösség(ek) és a nevelőtestület munkájában. E közösségek munkáját arányos, egyéni feladatok megoldásával segíti.
- Szaktárgyával kapcsolatban fogadóórákon és szülői értekezleteken információt ad a szülőknek. A tanulókkal kapcsolatos tapasztalatairól folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököket, rendkívüli esetben az igazgatót.
- Tevékenysége egészével elősegíti a nevelés-oktatás általános és helyi követelményeinek teljesítését.

- Szaktárgyától függetlenül kötelessége a hivatástudatra, a helyes magyar beszédre és írásra és általában a kifejezőkészség javítására nevelés.
- Tartsa tiszteletben a tanulók emberi méltóságát.
- Kötelessége, hogy megőrizze a hivatali titkot. (A pedagógust, a nevelő-oktató munkát segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli. E kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad.)
- Követelje meg magától, munkatársaitól, tanulóitól a pontos, fegyelmezett munkát és magatartást.
- Kötelessége, hogy a tanulók kérdéseire, felvetéseire legjobb tudása, pedagógiai elhivatottsága alapján tárgyyszerű, eligazító választ adjon.
- Köteles megjelenni az iskolai ünnepélyeken és a munkatervben rögzített, egész iskolát érintő rendezvényeken.
- Beosztás szerint ellátja az ügyeleti szolgálatot, helyettesítéseket és felügyeleket.
- Munkája során köteles ügyelni szűkebb környezete (folyosó, tanterem, stb.) rendjére, tisztaságára, a tulajdon védelmére.
- Óvja tanítványai testi épségét, tevékenyen segítse az egészséges életmódra nevelést. Lásd el a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatban előírt kötelezettségeit!

2. Az osztályfőnöki munka tartalma

I. Az osztályfőnöki munka feladatkörei:

- Ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása
- Szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása
- Közvetlen nevelőmunka

II. Az osztályfőnöki foglalkozási tervek tartalma:

1. Helyzetelemzés, célok, feladatok
2. Tanulmányi kirándulás (amennyiben az osztály tanulóinak 75 %-a azon részt vesz) szervezése, tervezése
3. Szakköri, tanórán kívüli elfoglaltságok
4. Pályaválasztás
5. Gyermekvédelem
Egészségi helyzet:
 - Túlkoros
 - Fáradékony
 - Szétszórt figyelmű
 - Hiperaktív
 - Beszédhibás
 - Gyenge látású
 - Betegségre hajlamos
 - Túlfejlett
 - Testileg elmaradott a fejlődésben
6. Családdal való kapcsolatok, felmérések

Család helyzete, szerkezete:

- Elvált szülők, csonka család
- Nagycsaládos
- Veszélyeztetett
- Munkanélküliséggel kapcsolatos problémák

Szülői értekezletek, fogadóórák

7. Tervezett osztályprogramok

8. Feladatok, felelősi rendszer

3. Az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismerje a tanítványai személyiségét.
- Tanév elején elkészíti osztályfőnöki éves nevelési tervét/munkatervét és így biztosítja nevelőmunkája tervszerűségét.
- Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében irányító szerepet tölt be, együttműködve az osztály-diákönkormányzattal.
- Lehetőség szerint látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal.
- A fogadóórákat, szülői értekezleteket (évente 2 alkalommal) és lehetséges családlátogatásokat is kihasználva szoros kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, eleget tesz a rendeletekben foglalt értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek (érdemjegyek, hiányzások, fegyelmi, meghívók, értesítő).
- Kellő információval rendelkezik ahhoz, hogy a szükséges esetekben alapos értékelést tudjon készíteni a tanulókról.
- Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához elemzi feljegyzéseit, kikéri az osztályban tanító tanárok, tanulók véleményét és ezek alapján dönt az minősítésről.
- Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelőmunkájának összehangolására.
- Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket (mulasztás, törzslap, stb.).
- Figyelemmel kíséri, kezdeményezi és koordinálja osztálya tanulóinak a tanórán kívüli és - meghatározott esetben - iskolán kívüli elfoglaltságait.
- A szülő kérésére egy-egy - de évente összesen három - napra távolmaradást engedélyezhet tanulóinak.
- Évente, tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai élettel kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a Házirendet.
- A Házirendben meghatározott módon jutalmazhatja, elmarasztalhatja tanulóit.

VI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelése-oktatása

1. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása

Az iskola fejlesztő tevékenységének jellege:

- órai differenciált foglalkozás,
- komplex képességfejlesztés,
- logopédiai terápia,
- gyógytestnevelés,
- pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér meglete elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a szubjektív tényezők.

Biztosítani kell:

- a különleges bánásmódot igénylő tanuló beilleszkedését és együttthaladását a többi tanulóval, ez segíti a nyitottabb személyiség formálását,
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által adott javaslatok beépítését az egyéni fejlesztési tervekbe,
- a pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését,
- a fejlesztő szemlélet érvényesítését, dysfunkció-specifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.

Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek **team-munkában** dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek **differenciált tanulásszervezésben**.

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb. Ez a fajta tanulásszervezés az osztály valamennyi tagja számára kedvező. A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki és miben marad el társaitól. Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyásoló hatása is jelentős a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott, **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztályban tanító tanárokkal és a fejlesztő pedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, érezzék, hogy ők is részesei a nevelési-oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk különleges bánásmódot nem igénylő gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, mert fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertessék az **osztálytársakkal** a dysfunkció mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit, a különbözőség fogalmát, a miben vagyok erős, miben vagyok gyengébb nézőpontjából. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a **különleges bánásmódot igénylő** tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

Együttműködés a szakemberekkel: iskolánk a sajátos nevelési igénynek, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,

- iskolai ártalmakra vezethető-e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye-e.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevitelével

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához

- egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák alkalmazása
- projekt-módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- individuális tanulás előtérbe helyezése
- az alapozó időszak elnyújtása
- fejlesztő értékelés alkalmazása
- napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulásmódszertan tanítása
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése

- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

3. A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos *tanulás-szervezési eljárások* alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást.
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra.
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a tanuló képességeit, tehetségét.
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.
- Folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel.
- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny- és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).
- Diákönkormányzati tevékenység, diákújság szerkesztése, iskolai rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projekt módszer alkalmazása.

VII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákkörök

A tanulók közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre. Az iskolában működő diákkörök fajtáit a házirend tartalmazza. A diákkörök saját tagjaik közül egy-egy képviselőt választhatnak az iskolai diákönkormányzat tagjai közé.

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak véleményezési joga van a következő kérdésekben:

- az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek elfogadása és módosítása
- a tanulói szociális juttatások elosztási elvei eldöntésekor
- a házirend kialakításakor
- minden, tanulókat érintő kérdésben

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízza meg ötéves időtartamra.

Az iskolai diákközgyűlés

Az iskolai diákközgyűlést évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az

intézményi munkatervről, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközségi ülés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközségi ülés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközségi ülésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközségi ülés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.
- A diákközségi ülésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.
- A diákközségi ülés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközségi ülés összehívásáért az igazgató felelős.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata, stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) teljes körűen térítésmentesen biztosítja.

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés, stb.) maga dönt.

VIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől. Az együttműködés fontos **feltétele**, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola **nevelési** programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka **alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait** határozza meg. Ez adhatja meg a **tartalmát** az együttműködésnek.

A szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében, a **kooperatív technikák** alkalmazása - szülői értekezlet.

Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás.

A) A szülő és az iskola együttműködésének formái:

Az együttműködés során először azokat a kérdéseket kell rendezni, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a **szülő** az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a **szülőnek** gyermeke helyes neveléséhez.

1. A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- aktív közreműködést a partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérésében,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

2. Iskolánk a tanulók helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- osztály szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- rendkívüli megbeszélések,
- nyílt napok, nyílt órák szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról a fentebb megjelölt fórumokon vagy az e-Kréta rendszeren keresztül
- pályaválasztási tanácsadás.

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepek, egyéb rendezvények is.

Ezek a következők:

- tanévnyitó istentisztelet
- egyházi ünnepek
- karácsonyi/húsvéti alkalmak
- farsangi rendezvények
- anyák napi műsorok
- ballagási/csengőbúcsúi/szalagavatói ünnepség
- tanévzáró istentisztelet
- iskolai/alapítványi bálók
- hálaadó alkalmak
- egyéb iskolai rendezvények az éves munkaterv alapján (hagyományápolás stb.)

A felsorolt események alkalmat teremtenek az iskola számára, hogy bemutathassa a nevelő-oktató munka folyamatát, annak eredményeit és nehézségeit a szülők számára. A szülők közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik fejlődésével, haladásával kapcsolatosan. A programok lehetőséget adnak a szülők aktív részvételére, az együttműködésre is.

B) A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmai, lehetőségei:

- kötelező tanítási órák
- nem kötelező iskolai órák
- szakköri foglalkozások
- énekkari órák
- közös kirándulások
- klubdélutánok
- közösen végzett hasznos munkák
- sportversenyek, vetélkedők
- diákfórumok
- személyes megbeszélések

A szülők közösségének képviselői szervei: osztály és iskolai SZMK választmányok.

A tanulókat az iskolai diákönkormányzat választott vezetői képviselik. A diákönkormányzatot megbízott pedagógus segíti munkája végzésében.

IX. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatt tett osztályozó és különbözeti vizsgákra a jelentkezés módját és idejét a Házirend szabályozza.

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program mellékletét képező **Vizsgaszabályzatban** is megtalálhatók.

1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya

1.1. A vizsgaszabályzat célja, hogy a 20/2012. EMMI rendeletben foglaltak alapján szabályozza a tanulók a tanulmányok alatt tett vizsgáinak lebonyolítását.

A fenti jogszabályban foglaltaknak megfelelően a tanulmányok alatt tett vizsgák

– osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga, pótlóvizsga –

- időpontjait
- követelményeit
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a Pedagógiai Programban határozza meg.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük vagy érdemjegyeik alapján nem lehetett meghatározni, ill. más, egyéb okok miatt pl.: előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni a tanuló, iskolaváltás stb. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a helyi tanterv alapján határozza meg. A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsgák díjtalanok és nem nyilvánosak.

1.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézményben szervezett tanulmányok alatt tett vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsga
- különbözeti vizsga
- javítóvizsga
- pótlóvizsga

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulójára

- aki átvételét kéri az intézménybe és ennek feltételeként az igazgató különbözeti vagy osztályozó vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá a nevelőtestület tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2. Tanulmányok alatti vizsgák fajtái, időpontjai, a jelentkezés módja

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az érdemjegy megszerzése, illetve a vizsga sikeres befejezése nem mentesíti a vizsgázót a további óralátogatás alól hit és erkölcstan, valamint testnevelés tantárgyakból. *A Magyarországi Református Egyház iskoláinak küldetésnyilatkozata, valamint az egészséges életmódra nevelés megköveteli a már eredményes vizsgát tett tanulótól, hogy életvitelével példát mutasson a többiek számára is.*

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába és a törzslapra be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét az osztályfőnök írja be az törzslapba és a bizonyítványba - annak megjegyzésével, hogy a tanuló osztályozóvizsgát tett. A bejegyzést az igazgató és az osztályfőnök írja alá.

Az osztályozóvizsga időpontjai:

- egyéni munkarend vagy hiányzás miatt osztályozóvizsgára utasítás esetén: január, június (egyes esetekben augusztus)
- tanulmányi idő megrövidítése (előrehozott érettségi vizsga) esetén: január, március, augusztus
- egyéb esetekben az igazgató a fentiektől eltérő vizsgaidőpontokat is kijelölhet.

Az osztályozóvizsgára jelentkezés határideje:

Az adott tanév munkatervében is meghatározott időpontig (január eleje, június közepe) az erre a célra rendszeresített jelentkezési lap igazgatónak történő benyújtásával lehet.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

A különbözeti vizsga azokra a tantárgyakra, illetőleg tananyagokra terjed ki, amelyeket a tanuló az érvényes tantervből és bizonyítványból megállapíthatóan az előző osztály(ok)ban nem tanult.

A különbözeti vizsga az osztályozóvizsga sajátos formája, eljárási szabályai az osztályozóvizsgáéval azonosak.

A különbözeti vizsga időpontjai:

- tagozat/képzési szint megváltoztatása esetén: augusztus
- egyéb esetekben az igazgató a fentiektől eltérő vizsgaidőpontokat is kijelölhet.

A különbözeti vizsgára jelentkezés határideje:

Az adott tanév munkatervében is meghatározott időpontig (május közepe) az erre a célra rendszeresített jelentkezési lap igazgatónak történő benyújtásával lehet.

JAVÍTÓVIZSGA

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a)** a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b)** az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

- A tanuló a javítóvizsgán - előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az törzslapba és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá. Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik.

PÓTLÓ VIZSGA

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

2. Az írásbeli vizsga szabályai

Az írásbeli vizsgát a 20/2012.EMMI rendeletben foglaltak alapján kell megszervezni.

- A vizsga kezdetekor az igazgató az írásbeli vizsgán felügyelő pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételleket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként hatvan perc.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján, számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

A 20/2012 .EMMI rendelet szabályozza

- az írásbeli vizsgák alatt elkövetett szabálytalanságokat és annak következményeit
- a vizsgázónak az írásbeli vizsgáról fel nem róható okból a vizsgáról elkéső, távol maradó tanulók ügyének kezelését
- a vizsgázónak az írásbeli vizsgáról felróható okból a vizsgáról elkéső, távol maradó tanulók ügyének kezelését
- a vizsgát engedély nélkül korábban abbahagyó tanulók ügyének kezelését

3. A szóbeli vizsga szabályai

Az szóbeli vizsgát a 20/2012. EMMI rendeletben foglaltak alapján kell megszervezni.

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.
- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A 20/2012 .EMMI rendelet szabályozza

- a szóbeli vizsgák alatt elkövetett szabálytalanságokat és annak következményeit
- a vizsgázónak a szóbeli vizsgáról fel nem róható okból a vizsgáról elkésző, távol maradó tanulók ügyének kezelését
- a vizsgázónak a szóbeli vizsgáról felróható okból a vizsgáról elkésző, távol maradó tanulók ügyének kezelését
- a vizsgát engedély nélkül korábban abbahagyó tanulók ügyének kezelését

4. A gyakorlati vizsga szabályai

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő tantárgyak:

- Informatika
- Testnevelés

5. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és az értékelés rendje

Az egyes vizsgatárgyak követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény helyi tantervében található követelményrendszerével.

5.1. Az értékelés rendje

A vizsgatárgy pontozása igazodik az aktuális érettségi szabályzat értékelési elvárásaihoz. A vizsgán elért osztályzat ennek megfelelően:

80%-100%	jeles
60%-79%	jó
40%-59%	közepes
25%-39%	elégséges
-24%	elégtelen

A teljesítmény százalékban történő kifejezésekor a számítást csak az egész szám megállapításáig lehet elvégezni, tizedes jegy nem állapítható meg.

Az ettől való eltérést a tantárgyaknál jelezzük.

5.2. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei

5.2.1. Hit és erkölcsstan - református hit és erkölcsstan

A református **hit és erkölcsstan** vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A vizsga a helyi tanterv és az érettségi követelmények alapján méri meg a vizsgára jelentkező tanuló tudását. Az írásbeli maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 60 %-val, míg a szóbeli a teljes vizsgára kapható pontszám 40 %-val egyezik meg.

Írásbeli vizsga: tesztből, rövid válaszokat igénylő részből és egy röviden kifejtendő esszékérdésből áll. Időtartama: 60 perc

Szóbeli vizsga: a szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó. Időtartama: 15perc

Az iskolában oktatott más vallású hit- és erkölcsstan tantárgyak esetén a református hit és erkölcsstan vizsgatárgy részei, követelményei az irányadóak.

5.2.2. Magyar nyelv és irodalom

- A tartalom igazodik a NAT és a Helyi tanterv követelményrendszeréhez, a felkészüléshez irányadó az intézményünk Helyi tanterve (megtalálható az iskolánk honlapján). A szaktanárok ki is jelölik a tanulók számára a témaköröket.
- Az érdemjegyek a Helyi tantervben megfogalmazott százalékok szerint alakulnak ki.
- A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli. A középszintű érettséginek megfelelően az arányok: 2:1 (írásbeli, szóbeli).
- Ha a diák mindkét tárgyból vizsgázik, akkor egyszerre készül fel a két tételből, majd egymás után adja elő a feleleteket.

Irodalom

- Az írásbeli egy feladatlap, az év (félév) anyagából összeállítva. A kérdések vonatkoznak konkrét tárgyi tudásra, valamint kapcsolódnak az olvasott művekhez és azok elemzéséhez. Szerepel egy kisesszé, amelyet összefüggő fogalmazásként kell megírni.
- A szóbeli vizsgán az előre megadott, félévente 4-6 (azaz egész évre vonatkozóan 8-12) tétel közül egyet húz a diák, majd felkészülés után elmondja összefüggő feleletét. Az értékelés a hagyományos osztályzatokkal (1-5) történik. A szóbelin szöveggyűjtemény és kötelező olvasmány a felkészülés alatt használható.

- A kötelező olvasmányokat és a memoriterek a tanár a Helyi tanterv útmutatása szerint jelöli ki a tanulónak.

Nyelvtan

- A vizsga írásbeli és szóbeli.
- Mind az írásbeli feladatsor, mind a szóbeli tétel tartalmazhat elméleti és gyakorlati részeket a tananyagtól függően. Az írásbeli feladatsor tartalmaz rövidebb szövegértési és szövegalkotási feladatot, ez utóbbi feladat pontozásánál a tartalom mellett a helyesírást, a nyelvhelyességet és a szöveg szerkezeti sajátosságait is beszámítjuk. A helyesírási hibapontokat a középszintű érettségi követelményei alapján állapítjuk meg. Az írásbeli vizsga időkerete: 60 perc.
- A szóbeli vizsgán az előadásmódot is figyelembe vesszük az értékelésnél (hasonlóan az érettségi követelményeihez). A szóbeli vizsgán 6-10 tétel szerepel. A szóbelin az értékelés a hagyományos osztályzatokkal (1-5) történik.

5.2.3. Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat történelem vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Az írásbeli maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 60 %-val, míg a szóbeli a teljes vizsgára kapható pontszám 40 % -val egyezik meg.

Írásbeli vizsgarész: rövid válaszokat igénylő részből és röviden kifejtendő esszékből (egyetemes és magyar történelmi) áll.

Időtartama: 60 perc

Szóbeli vizsga: a szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó. Időtartama: 15 perc

5.2.4. Idegen nyelvek

Az előrehozott érettségi vizsga letételéhez szükséges osztályozó vizsgára azon tanulók bocsáthatók, akik tanulmányi eredménye az adott tantárgyból - minden tanév végén -legalább jó vagy jeles. Idegen nyelvek esetén a tanuló csak akkor bocsátható osztályozó vizsgára a 9. és 10. évfolyamon, ha rendelkezik legalább középfokú komplex (C típusú) nyelvvizsga bizonyítvánnyal az adott nyelvből. A 10. évfolyam befejeztével osztályozó vizsgát tehet, ha az adott tanév végén legalább jó vagy jeles, vagy rendelkezik legalább középfokú komplex (C típusú) nyelvvizsga bizonyítvánnyal az adott nyelvből.

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A vizsga az érettségi vizsgaszabályzathoz hasonlóan kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve. Az írásbeli maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 70%-ával, míg a szóbeli a teljes vizsgára kapható pontszám 30%-ával egyezik meg.

Az írásbeli vizsga:

Időtartama: 60 perc

Az írásbeli vizsga öszpontszáma: 90 pont

1. rész:

Időtartama: 40 perc

Segédeszköz: nincs

A vizsga tartalma:

- Nyelvhelyesség 30 pont

- Olvasott szöveg értése 30 pont

Az 1. dolgozatrész beszédésre kerül.

2. rész:

Időtartama: 20 perc

Segédeszköz: nyomtatott szótár használható

vizsga tartalma:

- Íráskészség (60-100 szavas szövegalkotási feladat) 30 pont

Értékelési szempontok:

A megadott szempontok követése: 10 pont

Szövegalkotás: 10 pont

Szókincs, kifejezőmód: 5 pont

Nyelvhelyesség, helyesírás: 5 pont

Szóbeli vizsga:

Időtartama: maximum 15 perc vizsgázónként

Szóbeli vizsga összpontszáma: 40 pont

A feladatok kidolgozásához felkészülési idő nincs.

Szóbeli vizsga tartalma: a szaktanár által összeállított és a tanulóval megosztott 10 tételből húz a vizsgázó. Egy tétel 4-5 kérdést tartalmaz a témához kapcsolódóan. A tételt a vizsgázó önállóan kifejti és a tanár segítő kérdéseket tesz fel, ha szükséges.

Értékelési szempontok:

Témában való jártasság: 10 pont

Szókincs: 10 pont

Nyelvhelyesség: 10 pont

Kiejtés: 10 pont

Az értékelés százalékos eloszlása:

1 – 24%	- elégtelen	(1)
25 – 39 %	- elégséges	(2)
40 – 59 %	- közepes	(3)
60 – 79 %	- jó	(4)
80 – 100%	- jeles	(5)

Osztályozó vagy különbözeti vizsga angol célnyelvi civilizáció tantárgyból

A vizsga szóbeli vizsgából áll a középszintű érettségi követelményekhez igazodva. A vizsgázó tíz tételből húzhat egyet. Minden egyes tétel A és B részből áll. Az A rész a tényanyagot, a B rész mellékleteket tartalmaz. A vizsgázó rendelkezésére maximum 15 perc áll, hogy számot adjon tudásáról az A tételről maximum 10, a B tételről maximum 5 percig beszélhet. Felkészülési idő 30 perc. Az értékelést a mellékelt táblázat tartalmazza.

Értékelés

A szóbeli vizsgán a jelölt a szaktanár pontskála segítségével értékeli. A feleletre adható maximális pontszám 50, amelyből az első résztétel megoldásra maximum 30, a másodikéra maximum 20 pont adható. Ezen belül az első tétel esetében maximum 20 pontot kaphat a jelölt a felelet tartalmáért, 5 pontot a logikus felépítéséért, és 5 pontot a megfelelő (szak) szókincs használatáért. A második tétel esetében maximum 15 pontot kaphat a jelölt a felelet tartalmáért, és 5 pontot a megfelelő (szak) szókincs használatáért.

5.2.5. Matematika:

Javítóvizsga és középszintű osztályozó- és különbözeti vizsga esetén:

A matematika vizsga írásbeli és az írásbeli vizsgán 25% alatti (de legalább 10 %-ot elérő) eredmény esetén szóbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat matematika tantárgyi vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Az írásbeli vizsgarész öt egyszerű és három összetett számításos feladatot tartalmaz, esetenként több alkérdéssel, melyek a tanév minden témakörét érintik. Az írásbeli vizsgán szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó és szögmérő használható. Az írásbeli vizsgán függvénytáblázat csak a 12. évfolyam tananyagát számonkérő vizsga esetén használható.

Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.

A szóbeli vizsgán a szaktanár által összeállított legalább tíz tételből húz a vizsgázó. A szóbeli tételek a tanév anyagában szereplő definíciókat és tételeket kéri számon közvetlenül és egyszerű feladatok kapcsán. A szóbeli vizsgán kérdések tehetők fel az írásbeli dolgozattal kapcsolatban is. A szóbeli vizsga időtartama: (legfeljebb) 15 perc.

A vizsga pontjainak megoszlása:

Írásbeli: 5 x 3 pont + 3 x 15 pont = 60 pont

Szóbeli: 30 pont

A szóbeli vizsgarészen csak az a tanuló vehet részt, aki az írásbelin legalább 10%-os eredményt elért.

Az írásbeli vagy a szóbeli vizsgarészen 10% alatt teljesítő tanuló érdemjegye elégtelen.

A vizsga értékelése:

Javító- és osztályozó vizsga:

Írásbeli vizsga esetén:	48 – 60 pont	–	jeles
	36 – 47 pont	–	jó
	24 – 35 pont	–	közepes

15 – 23 pont	–	elégsges
6 – 14 pont	–	szóbeli vizsgát tehet
– 5 pont	–	elégtelen

Írásbeli és szóbeli vizsga esetén:	72 – 90 pont	–	jeles
	54 – 71 pont	–	jó
	36 – 53 pont	–	közepes
	23 – 35 pont	–	elégsges
	– 22 pont	–	elégtelen

Különbözeti vizsga: a sikeres vizsga feltétele a követelmények legalább 25%-ának teljesítése.

Emelt szintű osztályozó- és különbözeti vizsga esetén:

A matematika vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat matematika tantárgyi vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Az írásbeli vizsgarész **négy összetett számításgos feladatot** tartalmaz, esetenként több alkérdéssel, melyek a tanév minden témakörét érintik. Az írásbeli vizsgán szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó és szögmérő használható. Az írásbeli vizsgán függvénytáblázat csak a 12. évfolyam tananyagát számonkérő vizsga esetén használható.

Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.

A szóbeli vizsgán a szaktanár által összeállított legalább tíz tételből húz a vizsgázó. A szóbeli tételek a tanév anyagában szereplő definíciókat és tételeket (bizonyítással együtt) kéri számon. A szóbeli vizsgán kérdések tehetők fel az írásbeli dolgozattal kapcsolatban is. A szóbeli vizsga időtartama: (legfeljebb) 15 perc.

A vizsga pontjainak megoszlása:

Írásbeli: 4 x 15 pont = 60 pont

Szóbeli: 20 pont

A szóbeli vizsgarészen csak az a tanuló vehet részt, aki az írásbelin legalább 10%-os eredményt elért.

Az írásbeli vagy a szóbeli vizsgarészen 10% alatt teljesítő tanuló érdemjegye elégtelen.

A vizsga értékelése:

Osztályozó vizsga:	64 – 80 pont	–	jeles
	48 – 63 pont	–	jó
	32 – 47 pont	–	közepes
	20 – 31 pont	–	elégsges
	– 19 pont	–	elégtelen

Különbözeti vizsga: a sikeres vizsga feltétele a követelmények legalább 50%-ának teljesítése.

5.2.6. Fizika:

A fizika vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat fizika vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve, azzal a különbséggel, hogy a szóbeli vizsgán kísérletet nem kell elvégeznie a tanulónak.

Az írásbeli vizsgarész tíz feleletválasztós kérdést és három számításos feladatot tartalmaz, esetenként több alkérdéssel, melyek a tanév minden témakörét érintik. Az írásbeli vizsgán számológép és bármilyen típusú függvénytáblázat használható.

Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.

A szóbeli vizsgán a szaktanár által összeállított legalább tíz tételből húz a vizsgázó. A felkészülési időben függvénytáblázat használható.

A vizsga pontjainak megoszlása:

Írásbeli: $10 \times 3 \text{ pont} + 3 \times 15 \text{ pont} = 75 \text{ pont}$

Szóbeli: 35 pont

A szóbeli vizsgarészen csak az a tanuló vehet részt, aki az írásbelin legalább 10%-os eredményt elért. Az írásbeli vagy a szóbeli vizsgarészen 10% alatt teljesítő tanuló érdemjegye elégtelen.

5.2.7. Digitális kultúra

Az informatika vizsga gyakorlati és szóbeli részből áll és az adott tanév anyagát veszi figyelembe.

A vizsgáztatás lebonyolítására az informatika érettségire vonatkozó szabályok az irányadók.

Gyakorlati vizsgarész:

Az adott év tananyagától függően 2-3, számítógéppel megoldandó feladat.

Időtartama: az adott feladatoktól függ, az érettségien előírt időpontokat kell figyelembe venni.

- prezentáció: 20 perc
- weblapszerkesztés: 20 perc
- szövegszerkesztés: 60 perc
- táblázatkezelés: 50 perc
- adatbázis: 30 perc

Szóbeli vizsgarész:

A szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó. 30 perc felkészülési idő után 10 perces egybefüggő szóbeli feleletet ad a vizsgázó. A szaktanár –ha szükséges- irányított kérdéseket tehet fel a felelet folyamatossága érdekében.

Értékelés:

Gyakorlati rész:

az adott feladatoktól függ, az érettségien előírt pontokat kell figyelembe venni.

- prezentáció: 15 pont
- weblapszerkesztés: 15 pont
- szövegszerkesztés: 40 pont
- táblázatkezelés: 30 pont
- adatbázis: 20 pont

Szóbeli rész:

30 pont, az érettségien meghatározott szempontok szerint.

5.2.8. Biológia:

A vizsga szóbeli és írásbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat biológia vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Írásbeli rész (60%): A feladatlap felépítése és feladat-típusai megfelelnek egy középszintű érettségi feladatlapénak: rövid válaszokat igénylő feladatok.

Időtartama: 45 perc

Szóbeli rész(40%): a szaktár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó.

5.2.9. Kémia:

A vizsga szóbeli és írásbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat kémia vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve, azzal a különbséggel, hogy a szóbeli vizsgán nem kell kísérletet elvégezni a tanulónak.

Írásbeli rész (60%): A feladatlap felépítése és feladat-típusai megfelelnek egy középszintű ill. emelt szintű érettségi feladatlapénak: egyszerű választás, négyféle asszociáció, táblázat, elemző feladat, számítási feladat, esettanulmány.

Időtartama: 60 perc

Szóbeli rész (40%): a szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó.

Időtartama: maximum 15 perc.

5.2.10. Ének-zene, egyházi ének

Egyházi ének

9. évfolyam

Gyakorlati rész

Az egyházi ének vizsga csak szóbeli részből áll. Zsoltárok és dicséretes éneklése kottából a ma Magyarországon hatályban lévő református énekeskönyvből. (*Énekeskönyv Magyar Reformátusok Használatára*)

A vizsgázó a tétel kihúzásával kettő éneket kell, hogy megszólaltasson kottából. Az énekeket mindegyik versével tudni kell énekelni, melyeket a vizsgázó elemezzen zeneelméleti szempontból (ritmus, hangnem, előadásmód), beszéljen a szerzőikről, illessze ünnepkörökhöz, valamint ismertesse a hozzájuk kapcsolódó himnológiai és zenetörténeti ismereteket. A felelet során elvárás a biztos, folyamatos éneklés.

Szóbeli/gyakorlati: 40 pont

Elméleti rész

A sikeres vizsgához az alábbi témakörök és fogalmak átfogó ismerete szükséges: *A népének fogalma. A Gregorián ének jellemzői és rövid történeti bemutatása. A Genfi zsoltárok jellemzőinek és kialakulásának bemutatása. Zsoltárparafrázis. História ének. A kijelölt énekekhez tartozó himnológiai és zenetörténeti információk ismertetése. A XVI. századi magyar prédikátor énekköltészet. Az énekeskönyv szerkezetének és felépítésének ismerete.*

Ének - zene

9. osztály

Az ének-zene vizsga írásbeli és szóbeli-gyakorlati részből áll. Az írásbeli és szóbeli/gyakorlati vizsga az érettségi vizsgaszabályzat ének-zene vizsgáztatására vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve. A felelet során elvárás a biztos, folyamatos éneklés.

Írásbeli vizsgarész: zenetörténeti teszt (műfajok, zeneszerzők), zeneelméleti ismeretek (tempó, dinamika, hangközök, előjegyzések ismerete, zeneelméleti fogalmak)

Időtartama: 60 perc

Szóbeli – gyakorlati vizsga:

A magyar népzene témaköréből: 1 népdalt húz a vizsgázó, melyet két versszakkal emlékezetből elénekel, és elemzi a népdalt, ismerteti a témakört.

A 4 zenetörténeti korszakból egyet húz a vizsgázó, melyet röviden bemutat, legfontosabb stílusjegyeit, műfajait ismerteti. A hozzátartozó műdalokból/zeneirodalmi idézetekből a vizsgáztató választ, melyet/et emlékezetből elénekel a vizsgázó, elhelyezi az adott zenetörténeti korszakban, az ének szerzőjének munkásságát, műveit bemutatja.

Írásbeli: 60 pont

Szóbeli/gyakorlati: 40 pont

Ének - zene

10. osztály

Az ének-zene vizsga írásbeli és szóbeli-gyakorlati részből áll. Az írásbeli és szóbeli/gyakorlati vizsga az érettségi vizsgaszabályzat ének-zene vizsgáztatására vonatkozó utasításainak szellemében kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve. A felelet során elvárás a biztos, folyamatos éneklés.

Írásbeli vizsgarész: zenetörténeti teszt (műfajok, zeneszerzők), zeneelméleti ismeretek (tempó, dinamika, hangközök, előjegyzések ismerete, zeneelméleti fogalmak)

Időtartama: 60 perc

Szóbeli – gyakorlati vizsga:

A magyar népzene témaköréből: 1 népdalt húz a vizsgázó, melyet két versszakkal emlékezetből elénekel, és elemzi a népdalt, ismerteti a témakört.

Az 5 zenetörténeti korszakból egyet húz a vizsgázó, melyet röviden bemutat, legfontosabb stílusjegyeit, műfajait ismerteti. A hozzátartozó műdalokból/zeneirodalmi idézetekből a vizsgáztató választ, melyet/et emlékezetből elénekel a vizsgázó, elhelyezi az adott zenetörténeti korszakban, az ének szerzőjének munkásságát, műveit bemutatja.

Írásbeli: 60 pont

Szóbeli/gyakorlati: 40 pont

5.2.11. Testnevelés

A testnevelés vizsga elméleti és gyakorlati részből áll.

Az elméleti és a gyakorlati rész az érettségi vizsgaszabályzat középszintű vizsgáztatásra vonatkozó utasításainak megfelelően kéri számon a vizsgázótól az adott tanév tudásanyagát.

Az elméleti rész 1/3, míg a gyakorlati rész 2/3 részét adja az összpontszámnak.

Az érdemjegy megszerzése, illetve a vizsga sikeres befejezése nem mentesíti a vizsgázót a további óralátogatás alól. Az egészséges életmódra nevelés megköveteli a már eredményes vizsgát tett tanulótól, hogy életvitelével példát mutasson a többiek számára is. /Érdemjegyet természetesen nem kap, a számonkérések alól mentesül, de kondicionális és koordinációs képességfejlesztésben, sportjátékokban továbbra is részt vesz/.

Az elméleti rész:

- legalább 10 tételből választ a vizsgázó
- 1 tétel „A” és „B” részből áll

- összesen 50 pont szerezhető
- A gyakorlati rész:
 - a vizsgahely előkészítése előzőleg,
 - atlétika /futás; ugrás; dobás/,
 - torna /1 választott szer + 1 sorsolással eldöntött szer,
 - labdajáték /1 választott sportjáték 3 gyakorlatának bemutatása,
 - gimnasztika, kötélmászás, illetve függeszkedés
/legalább 48 ütemű folyamatos gimnasztikai gyakorlatsor vagy
köredzés gyakorlatainak bemutatása/
 - 1 választott sportág 2 gyakorlatának bemutatása
/úszás v. grandbirkózás/
 - Összesen: 100 pont szerezhető

A vizsga ideje 120 perc:

elmélet – 30 perc/20 perc felkészülés, 10 perc felelés

gyakorlat – 90 perc

/15 perc általános melegítés; 5 perces gyakorlat-specifikus bemelegítés; a gyakorlatok bemutatásának ideje/

Az értékelés rendje: összesen 150 pont

5.2.12. Vizuális kultúra

A vizuális kultúra vizsga írásbeli vizsgarészből és az előzetesen elkészített portfólió szóbeli vizsgán történő megvédéséből áll. A vizsga értékelése a két rész összesített pontszáma alapján történik.

Az *írásbeli vizsga* öt feladatot tartalmaz, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb művészettörténeti ismeretét érinti. A feladatok közül négy feladat a művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, egy feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotásának elemző bemutatását kéri számon. Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc, a kapható pontszám 40 pont.

A *portfólióvédelmet jelentő szóbeli vizsga* időtartama 15 perc, a kapható pontszám 40 pont.

5.2.13. Földrajz

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli és szóbeli vizsga az érettségi vizsgaszabályzat földrajz tantárgyi érettségi vizsgára vonatkozó utasításainak megfelelően kéri számon a tanulót az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Írásbeli rész (60 pont):

Az írásbeli feladatsor az adott tanév valamennyi fő témaköréből tartalmaz kérdéseket topográfiai, tesztjellegű és/vagy rövid válaszokat igénylő feladatok formájában. A feladatlap megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Időtartama: 60 perc.

Szóbeli rész (40 pont):

A szaktanár által összeállított legalább 10 tételből húz a vizsgázó. A tételek a) és b) részből állnak, melyek az adott tanév különböző témaköreiből tartalmaznak kifejtendő feladatot.

Vizsgázónként szükséges segédeszköz a középiskolai földrajzi atlasz. A vizsgázó vázlatot készíthet, és azt felhasználhatja. A tételt a vizsgázónak önállóan, a szaknyelv használatával kell kifejtenie.

Időtartama: (legfeljebb) 15 perc.

6. Általános iskolára vonatkozó szabályok:

1. A vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek:

- osztályozóvizsga

osztályozóvizsgát tesz az a tanuló,

- akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - át hiányozta, és nem osztályozható, ha a tantestület engedélyezi, osztályozó vizsgát tehet, (a tanuló csak eredményes osztályozó vizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon),
- aki vendégtanuló,
- aki rendszeres iskolába járás alól felmentett.

A rendszeres iskolába járás alóli felmentés legfeljebb egy tanévre szól. A tanuló a tantervi követelmények teljesítéséről osztályozó vizsgán tesz tanúbizonyságot.

- aki átvétellel tanulói jogviszonyt létesít és eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

- különbözeti vizsga

különbözeti vizsgát tesz az a tanuló, aki

- tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét,
- eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott, és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik,

- javítóvizsga

javítóvizsgát tesz az a tanuló,

- aki tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
- aki az osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, ill. az előírt időpontig nem tette le,
- aki az osztályozó vizsga követelményeinek nem felelt meg.

- pótlóvizsga

- a tanulmányok alatti *pótlóvizsgán* vehet részt az a tanuló, aki neki fel nem róható ok miatt nem tudott osztályozó vagy javítóvizsgát tenni.

2. Vizsgaforma, vizsgarészek:

írásbeli vizsga

szóbeli vizsga

gyakorlati vizsga

3. Vizsgaidőszakok:

- javítóvizsga: augusztus 15 – augusztus 31-e között
- osztályozóvizsga: a házirendben meghatározott két időszakban

A tagintézmény-vezető engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

4. Jelentkezés a vizsgákra:

- A tanuló a tanév helyi rendjében meghatározott időpontig (a vizsga előtt két héttel) az iskolában, írásban (kiskorú tanuló esetén a gondviselő aláírásával) jelentkezhet.
- A diák tájékoztatást kap a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről.

5. A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében a tagintézmény-vezető által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak. A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözképpen. Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni az osztályfőnöknek.

A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.

Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

6. A vizsgák értékelése

Első évfolyamon szóveges értékelés mindkét félévben, második évfolyamon szóveges értékelés első félévben.

Az írásbeli vizsgák értékelése a többi évfolyamon az alábbi egységes osztályozás szerint történik:

- 0 - 33 % → elégtelen
- 34 - 50 % → elégséges
- 51 - 75 % → közepes
- 76 - 90 % → jó
- 91 - 100 % → jeles

A szóbeli és a gyakorlati vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

7. A vizsgák eredményének kihirdetése

A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.

Az augusztusi osztályozó, javító és pótlóvizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

8. A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait a tagintézmény-vezető bízta meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell, szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!

A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthet.

Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli, és aláírásával látja el. A dolgozatok egy év múlva selejtezhettek.

Írásbeli vizsgák általános szabályai

A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet. A feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot. A feladatlap megoldásának ideje 45 perc, kivétel a nyelvi előkészítő évfolyamon a célnyelv ahol 60 perc áll a tanuló rendelkezésére. A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra és jelenti az tagintézmény-vezetőnek.

7. ALSÓ TAGOZAT

Hit és erkölcstan

A vizsga szóban történik.

A kiadott 10 bibliai történetekből választ a vizsgáztató. Max. 20 perc felkészülési idő után a vizsgázó 10 perces feleletet ad. Ha szükséges, a szaktanár irányított kérdéseket tehet fel. A vizsgán nem használható semmiféle segédeszköz.

Matematika

A vizsga írásban történik. A vizsga anyaga a helyi tantervre épülve az adott tanév anyagát öleli fel. A vizsgafeladatok a munkafüzet feladataihoz, valamint a témazárók feladataihoz hasonlóak. Időtartama legfeljebb 45 perc.

Magyar nyelv

A vizsga anyaga a helyi tantervre épülve az adott tanév anyagát öleli fel.

Írásbeli vizsga

A vizsgafeladatok a munkafüzet feladataihoz, valamint a témazárók feladataihoz hasonlóak. Időtartama legfeljebb 45 perc.

Irodalom

Néma olvasás és a szövegértés felmérése feladatlap formájában. Az összértékelés 60%-át adja.

Szóbeli vizsga

A hangos olvasás felmérése és az értő olvasás ellenőrzése az olvasottakkal kapcsolatos kérdések alapján. Az összértékelés 40%-át adja.

Időtartama: legfeljebb 45 perc

Környezetismeret

A vizsga szóban zajlik. A vizsga anyaga a helyi tantervre épülve az adott tanév anyagát öleli fel. Az adott tanév témaköreiből két-két kérdést tesz fel a vizsgáztató. Térkép bizonyos témakörökhöz használható.

Időtartama: 20 perc

Környezetismeret angol nyelven (3-4. évfolyam)

Az adott tanév tananyagának témaköreiből írásbeli vizsgát kell tenni.

Időtartam: 45 perc

Vizuális kultúra

Gyakorlati vizsga. Az adott évfolyam helyi tantervére épülően egy, a tanító által választott illusztráció készítése megadott technikával. Rajzfelszerelést a tanuló hozzon magával.

Ének-zene

Gyakorlati vizsga. A vizsga anyaga a helyi tantervre épülve az adott tanév anyagát öleli fel.

A törzsanyagból öt, a tanító által kiválasztott dal eléneklése kotta nélkül, egyenletes löktetéssel és ritmustappsal kísérvé. Szolmizációs kézjelek felismerése, éneklése. Kétnegyedes ütemben nyolc ütem leírása diktálás után.

Technika és tervezés

Gyakorlati vizsga. Az adott évfolyam helyi tantervére épülve egy, a tanító által választott munkadarab elkészítése. A szükséges eszközöket az iskola biztosítja.

Testnevelés

Gyakorlati vizsgát tesz a tanuló. Az adott évfolyam helyi tantervére épülve egy, a tanító által választott munkadarab elkészítése. Kötélhajtás előre 30 mp.-ig. Labdavezetés lassú futással. Futás 30 m és 400m. Gurulóátfordulás előre, tarkóállás.

Angol nyelv (4. osztály)

Az idegen nyelvi vizsga két részből áll. Egy írásbeli és egy szóbeli részből. A vizsga anyaga a helyi tantervre épülve az adott tanév anyagát öleli fel.

Az írásbeli rész:

Az összértékelés 50%-át adja. A feladatlap két részből áll: nyelvtani rész és az adott év főbb témaköreinek szókincsét átölelő rész. A feladatok a tankönyv és a munkafüzet feladataihoz hasonló kérdésekből állnak.

Időtartama: 45 perc

A szóbeli rész:

Az összetértékelés 50%-át adja. A tananyagban található alapvető társalgási, szituációs feladatokra épül. Elsősorban kérdésalkotásra, kérdésekre adott válaszokra valamint rövid szóbeli szövegalkotásra összpontosul.

Időtartama: 30 perc

Angol nyelv (magyar-angol két tanítási nyelvű képzés)

1. évfolyam: szóbeli vizsga: az éves helyi tantervre épülve: szókincs, hallott szöveg értéke
2. 2-4. évfolyam: írásbeli és szóbeli vizsga az adott évfolyam helyi tantervére épülve

Az írásbeli rész:

Az összetértékelés 50%-át adja. A feladatlap két részből áll: nyelvtani rész és az adott évfolyam főbb témaköreinek szókincsét átölelő rész. A feladatok a tankönyv és a munkafüzet feladataihoz hasonló kérdésekből állnak.

Időtartama: 45 perc

A szóbeli rész:

Az összetértékelés 50%-át adja. A tananyagban található alapvető társalgási, szituációs feladatokra épül. Elsősorban kérdésalkotásra, kérdésekre adott válaszokra, valamint rövid szóbeli szövegalkotásra összpontosul.

Időtartama: 30 perc

Digitális kultúra

A vizsga szóbeli és gyakorlati részből áll. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül és az adott tanév anyagát öleli fel.

Szóbeli rész: A kiadott 10 témakörből választ a vizsgáztató. Maximum 10 perces felkészülési idő után a vizsgázó 10 perces feleletet ad. Ha szükséges, a szaktanár irányított kérdéseket tehet fel. A vizsgán nem használható semmiféle segédeszköz.

Gyakorlati rész: Az adott évfolyam tananyagától függően 2-3, számítógéppel megoldandó feladat, amelynek időtartama az adott feladatoktól függ, de maximum 25 perc

8. FELSOR TAGOZAT

Matematika

A szabályzat tartalmazza az osztályozó-, javító- és különbözeti vizsgák anyagát. A vizsga írásbeli részből áll. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, és az adott év anyagát öleli fel. Időtartama: 60 perc.

A következő segédeszközök vehetők igénybe: körző, vonalzó, szögmérő, számológép NEM.

A vizsga tartalmaz három egyszerű és két összetett számításos, ill. szerkesztési feladatot. Ezek a témazáró feladataihoz, ill. a tankönyv témaköreit lezáró vegyes feladatokhoz hasonlóak.

Pontozás: $3 \times 5 \text{ pont} = 15 \text{ pont}$

$2 \times 15 \text{ pont} = 30 \text{ pont}$

Összesen: 45 pont

Irodalom

Az irodalom vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, az adott évfolyam anyagát öleli fel.

Írásbeli vizsga: 60 %

Részei:

- szövegértés + szövegalkotás + irodalmi műveltségi feladatok
- A vizsga időtartama: 45 perc

Szóbeli vizsga: 40 %

A vizsgázó 10 tételből húz. 15 perc felkészülési idő után 10 perces szóbeli feleletet ad. A szaktanár – ha szükséges – irányított kérdéseket tehet fel. Segédeszköz nem használható.

Magyar nyelv

Írásbeli vizsga: 60 %

Részei:

- szövegértés 20 %
- gyakorlati nyelvi ismeretek 40 %

Magyar nyelv szóbeli 40 %

A vizsgázó 10 tételből húz. 15 perc felkészülési idő után 10 perces szóbeli feleletet ad. A szaktanár – ha szükséges – irányított kérdéseket tehet fel. Segédeszköz nem használható.

A vizsga időtartama: 45 perc

Hit és erkölcstan

A vizsga írásban és szóban történik.

Írásbeli vizsga:

Rövid válaszokat igénylő kérdéssor. Időtartama 45 perc.

Szóbeli vizsga:

A szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó. Max. 20 perc felkészülési idő után a vizsgázó 10 perces feleletet ad. Ha szükséges, a szaktanár irányított kérdéseket tehet fel. A vizsgán nem használható semmiféle segédeszköz.

Angol

Az angol nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A vizsga írásbeli részén 100 pont, míg szóbeli részén 50 pont kapható. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, és az adott év anyagát öleli fel.

Írásbeli vizsga:

A munkafüzet és a témazáró dolgozatok feladataihoz hasonló feladatsor kitöltése.

Feladattípusok:

- szövegértés
- nyelvhelyesség
- feleletválasztós feladat
- fogalmazás

Időtartam: 45 perc

Szóbeli vizsga:

A szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó.

Időtartam: 10 perc diákonként

Digitális kultúra

Az informatika vizsga gyakorlati és szóbeli részből áll, és az adott tanév anyagát veszi figyelembe.

Gyakorlati vizsgarész:

Az adott év tananyagától függően 2-3, számítógéppel megoldandó feladat, amelynek időtartama az adott feladatoktól függ.

- Imagine Logo: 20 perc
- Mappakezelés: 20 perc
- Szövegszerkesztés: 30 perc
- Prezentáció készítés: 20 perc
- Táblázatkezelés: 30 perc
- Weblapszerkesztés: 20 perc

Szóbeli vizsgarész:

A szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó. 20 perc felkészülési idő után 10 perces egybefüggő szóbeli feleletet ad a vizsgázó. A szaktanár, ha szükséges irányított kérdéseket tehet fel a felelet folyamatossága érdekében.

Értékelés:

Gyakorlati rész:

az adott évfolyamra vonatkozó feladatoktól függ a pontozás.

- Imagine Logo: 10 pont
- Mappakezelés: 15 pont
- Szövegszerkesztés: 20 pont
- Prezentáció készítés: 15 pont
- Táblázatkezelés: 20 pont
- Weblapszerkesztés: 20 pont

Szóbeli rész:

30 pont a maximálisan elérhető pontszám.

Biológia

A vizsga két részből áll: egy írásbeli és egy szóbeli részből. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül és az adott tanév anyagát öleli fel.

Írásbeli rész

Az összértékelés 50%-át adja. A feladatlap a munkafüzet-, ill. a témazáró dolgozatok feladataihoz hasonló felépítésű: rövid válaszokat igénylő kérdések, ábra-, ill. szövegkiegészítés, állítások halmazokba történő besorolása, asszociációs feladat, szövegértési feladat. Segédeszköz nem használható. Időtartama: 45 perc

Szóbeli rész

Az összértékelés 50%-át adja. Az adott tanév témaköreit tartalmazza 10 tétel formájában. A tételek átfogó, gyakorlatias ismeretekre kérdeznek rá, mellékletükben segítő ábrát, fotót tartalmaznak. Időtartama: felkészülési idő: 20 perc, felelet: 15 perc.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (5-6. osztály)

A vizsga csak szóbeli részből áll. Tananyaga az adott évfolyam helyi tantervének anyagára épül. A tanuló a szaktanár által összeállított 10 tételből húz. Felkészülési idő max. : 20 perc, felelet max. : 15 perc.

Felhasználható segédeszköz: általános iskolai történelmi atlasz

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (7-8. osztály)

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Tananyaga adott évfolyam helyi tantervének anyagára épül.

Írásbeli rész:

Rövid válaszokat igénylő részből áll. Időtartama 45 perc. Maximális pontszáma a teljes vizsgára adható pontszám 60 %-val egyezik meg.

Szóbeli rész:

A tanuló a szaktanár által összeállított 10 tételből húz. Felkészülési idő max. : 20 perc, felelet max. 15 perc. Maximális pontszáma a teljes vizsgára adható pontszám 40%-val egyezik meg.

Felhasználható segédeszköz: általános iskolai történelmi atlasz

Hon- és népismeret

A vizsga csak szóbeli részből áll. Tananyaga az adott évfolyam helyi tantervének anyagára épül. A tanuló a szaktanár által összeállított 10 tételből húz. Felkészülési idő max. : 20 perc, felelet max. : 15 perc.

Felhasználható segédeszköz: általános iskolai történelmi atlasz

Dráma és színház

A vizsga szóban történik. A kiadott 10 fogalomból húz a vizsgázó. A fogalmak a helyi tantervre épülve az adott tanév anyagából választhatók. A kérdésekre 20 perc felkészülési idő adható. Irányított kérdéseket tehet fel a szaktanár.

Természettudomány (5-6. osztály)

A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli részből. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, és az adott év anyagát öleli fel.

Írásbeli rész:

Az összértékelés 50%-t adja. A biológiai témakörök anyagait tartalmazza. Feladatlap felépítése a munkafüzet feladataihoz, ill. a témazáró feladatokhoz hasonló kérdésekből áll. Rövid válaszokat igénylő feladattípusok. Időtartama: 45 perc

Szóbeli rész:

Az összértékelés 50%-t adja. A földrajz témakörök anyagait tartalmazza. Térképismeretet, vaktérképes feladatokat, természetföldrajzi tényeket és gazdasági összefüggéseket tartalmaz. A munkafüzet függelék része használható, más segédeszköz nem megengedett. Időtartama: 20 perc

Földrajz (7-8. osztály)

A vizsga két részből áll. Egy írásbeli részből és egy szóbeli részből. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, és az adott év anyagát öleli fel.

Írásbeli rész:

Az összértékelés 60%-t adja. A feladatlap felépítése a munkafüzet feladataihoz, ill. a témazáró feladatokhoz hasonló kérdésekből áll. Rövid válaszokat igénylő feladattípusok. A munkafüzet függelék része, ill. térkép adott feladatokhoz használható.

Időtartama: 45 perc

Szóbeli rész:

Az összértékelés 40%-t adja. Térképismeretet, vaktérképes, topográfiai feladatokat, természetföldrajzi ismereteket tartalmaz. A munkafüzet függelék része használható.

Időtartama: 20 perc

Ének-zene, egyházi ének

A vizsga két részből áll, írásbeli és szóbeli feleletből.

Írásbeli vizsgarész:

Zenetörténeti teszt(műfajok, zeneszerzők), zenefelismerés az adott tanév zenetörténeti korszakából.

Zeneelméleti ismeretek(hangközök,előjegyzések ismerete).

Időtartama: 45 perc

Szóbeli- gyakorlati vizsga

Ének-zene

5 népdalból húz a vizsgázó 2 különböző stílusú népdalt, amelyet elemez.

Egyházi ének

5 zsoltárt és 5 dicséret húz a vizsgázó 1-1-t.

Írásbeli: 50 pont

Szóbeli: 50 pont

Fizika

A vizsga írásbeli és egy szóbeli részből áll. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, és az adott év anyagát öleli át.

Írásbeli:

A feladatsoron belül szerepelnek számításos feladatok, a tananyaghoz kapcsolódó gyakorlati kérdések teszt formájában.

Használható segédeszköz(a vizsgázó hozza): számológép

Értékelés: elérhető pontszám 60 pont. Az értékelés szempontjai megegyeznek a helyi tanterv értékelési szempontjaival.

Időtartama: 45 perc

Szóbeli:

A szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó, 20 perces felkészülési idő után 10 perces feleletet ad. A szóbeli vizsgán elméleti tudásáról ad számot a vizsgázó.

A felkészülés során segédeszköz nem használható.

Értékelés:

Elérhető pontszám 40 pont. Az értékelés szempontjai megegyeznek a helyi tanterv értékelési szempontjaival.

Kémia

A vizsga írásbeli és egy szóbeli részből áll. A vizsga tananyaga a helyi tantervre épül, és az adott év anyagát öleli át.

Írásbeli:

A feladatsoron belül szerepelhetnek egyszerű, rövid válaszokat igénylő feladatok, táblázatos, és számítási feladatok.

Használható segédeszköz (a vizsgázó hozza): számológép, periódusos rendszer.

Értékelés: elérhető pontszám 60 pont. Az értékelés szempontjai megegyeznek a helyi tanterv értékelési szempontjaival.

Időpontja: 60 perc

Szóbeli:

A szaktanár által összeállított 10 tételből húz a vizsgázó, 30 perces felkészülési idő után legfeljebb 15 perces feleletet ad a vizsgázó.

Értékelés:

Elérhető pontszám 40 pont. Az értékelés szempontjai megegyeznek a helyi tanterv értékelési szempontjaival.

Testnevelés

A testnevelés vizsga csak gyakorlati részből áll.

A gyakorlati rész az adott tanév gyakorlatanyagát kéri számon.

A gyakorlati rész:

- atlétika: futás, ugrás, dobás
- torna: talajtorna elemek, szekrényugrás
- labdajáték: 1 választott sportjáték 3 gyakorlatának bemutatása
(futball, kézilabda, röplabda, kosárlabda)
- gimnasztika, kötélmászás

Összesen: 100 pont szerezhető

A vizsga összideje: 90 perc

/15 perc általános melegítés, 5 perces gyakorlat-specifikus bemelegítés; a gyakorlatok bemutatásának ideje/

Technika és tervezés

A vizsga szóbeli és gyakorlati részből áll.

Szóbeli vizsga:

A vizsga anyaga a helyi tantervnek megfelelően az aktuális tanév tananyagára épül. A tartalom igazodik a NAT és a Helyi tanterv követelményrendszeréhez.

Gyakorlati vizsga: Az adott évfolyam helyi tantervére épülve egy, a tanár által választott makett elkészítése. a szükséges eszközöket az iskola biztosítja.

Vizuális kultúra

A rajz osztályozó-, javító - és különbözeti vizsgáit illetően a 20/2012-es EMMI rendeltben foglaltak az irányadók.

A vizsga anyaga a helyi tantervnek megfelelően az aktuális tanév tananyagára épül.

A vizsga időtartama: 60 perc

A vizsga felépítése: gyakorlati

A vizsga értékelése: 60 pont

Célnyelvi civilizáció

A vizsga két részből áll, írásbeli és szóbeli feleletből. A vizsga anyaga a helyi tantervnek megfelelően az aktuális tanév tananyagára épül.

Időtartama: 45 perc

Történelem angol nyelven: A vizsga két részből áll, írásbeli és szóbeli feleletből. A vizsga anyaga a helyi tantervnek megfelelően az aktuális tanév tananyagára épül.

Időtartama: 45 perc

A középfokú iskolákba történő jelentkezés rendjét és a felvételi eljárás szabályait a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet és módosításai tartalmazza.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A szóbeli elbeszélgetés célja az iskolaválasztás motivációjának, a tanuló személyiségének, érdeklődési körének megismerése, tájékozódás a család értékrendbeli elkötelezettségéről, az intézményünk keresztyén nevelési gyakorlatának elfogadásáról és támogatásáról. A meghallgatás része a Biblia ismerete, előre kiadott tematika alapján. A szóbeli felvételi vizsga követelményeit a tanév rendjében meghatározott módon közzé kell tenni. A bibliaismereti tematika az iskola honlapján megtalálható.

Az érettségi vizsgákra történő jelentkezés rendjét és eljárási szabályait a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról és módosításai tartalmazzák.

X. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi lehetőségéről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz, melyben szükség esetén évfolyamismétléshez kötheti a tanuló másik iskolából történő átvételét. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírálására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

Az iskola igazgatója a kormányhivaltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, ha a gyermeket az iskolába nem írárták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – kivétel, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár – a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Mivel iskolánk többcélú köznevelési intézmény, ezért általános iskolai intézményegységünkben a gimnáziumban tanulmányokat folytatni kívánó tanulók esetében a „belső felvételi eljárást” az alábbiakban határozzuk meg:

- Intézményünkben általános iskolai tanulmányokat befejező tanulók, amennyiben nem vesznek részt a felvételi eljárásban, az emelt szintű idegen nyelvi képzésünkben folytathatják tanulmányaikat.
- **A két tanítási nyelvű képzésünkben** azok a tanulók folytathatják tanulmányaikat, akiknek 7. osztály év végi és 8. osztály félévi átlageredménye legalább 4,0, ezen belül pedig angol nyelvi osztályzatuk legalább 4.
- **Emelt szintű biológia-kémia képzésünkön** azok a tanulók folytathatják tanulmányaikat, akiknek 7. osztály év végi és 8. osztály félévi átlageredménye legalább 4,0, ezen belül biológia és kémia tantárgy osztályzata legalább 4.
- **Emelt szintű angol-informatika képzésünkön** azok a tanulók folytathatják tanulmányaikat, akiknek 7. osztály év végi és 8. osztály félévi átlageredménye legalább 4,0, ezen belül angol és informatika tantárgy osztályzata legalább 4.

Amennyiben a tanuló nem felel meg a képzési forma feltételeinek, de tanulmányait a két tanítási nyelvű, az emelt szintű biológia-kémia vagy az emelt szintű angol-informatika tagozatok

valamelyikén kívánja folytatni, az általános felvételi eljárás keretében nyerhet felvételt a választott képzési formára.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.

XI. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

I. Elsősegélynyújtást oktató pedagógusok továbbképzése

A továbbképzés célja, hogy az oktatási intézményekben legyenek olyan pedagógusok, akik az elsősegély-nyújtási és/vagy baleset-megelőzési ismereteket oktatják, a veszélyhelyzeteket felismerik, illetve ellátják. További célok közt szerepel az elsősegély-ismeretek fontosságának bemutatása, annak népszerűsítése, illetve az, hogy minél több oktatási intézményben lehetőség legyen a téma akár tanórai, akár szakköri oktatására.

A továbbképzés célcsoportja: bármely pedagógus (tanító, tanár).

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények:

A továbbképzés végére a résztvevők sajátítsák el

- az ember életfenntartó szerveivel kapcsolatos ismereteket;
- az elsősegélynyújtás alapjait, valamint az elsősegély-oktatás életkori sajátosságait;
- a segélynyújtás és a biztonsági előírások jogi vonatkozásait;

A továbbképzés végére a résztvevők legyenek képesek

- a baleseti helyzetek felismerésére, azok ellátására, segélyhívásra;
- a társszervezetekkel kapcsolat felvételre;
- a baleseti szimulációk megrendezésére;
- a pedagógiai eszköztárukat bővíteni a megismert lehetőségekkel, valamint ismereteiket önállóan fejleszteni.

Elérendő célkitűzésünk, hogy a biológia szakos tanárokkal együtt 5 elsősegélynyújtást oktató pedagógus legyen intézményünkben.

II. Elsősegély-nyújtási és baleset megelőzési ismeretek oktatásának megvalósítása intézményünkben

1. Elsősegély-nyújtási és baleset megelőzési ismeretek oktatása

Az elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a tanulóban való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése. Fontos, hogy rájöjjenek, egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A tanulók megismerkedhetnek a vészhelyzetek vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A tanulók megtanulhatják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magában, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

2. Elsősegély-nyújtási és baleset megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

EMBER ÉS TERMÉSZET MŰVELTSÉGI TERÜLET

TERMÉSZETISMERET (5–6. évfolyam)

6. *Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség*
Alapfokú elsősegélynyújtás.

BIOLÓGIA (7–8. évfolyam)

6. *Az ember megismerése és egészsége*
Egészség.
Alapfokú elsősegélynyújtási ismeretek.

(9–12. évfolyam)

6. *Az ember megismerése és egészsége.*
Alapfokú elsősegély-nyújtási és újraélesztési ismeretek.

FIZIKA (7–8. évfolyam)

6. *Az ember megismerése és egészsége*
Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.
Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

KÉMIA (7–8. évfolyam)

6. *Az ember megismerése és egészsége*
Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

(9–12. évfolyam)

6. *Az ember megismerése és egészsége*
Veszélyjelek, biztonsági előírások szerepe, értelme, teendők egyes mérgezések esetén.

3. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tanórán kívüli oktatásban-nevelésben

Az intézmény Házirendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés, az életvitel és gyakorlati ismeretek, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor.

- a) Elsősegélynyújtó szakkör – tanévenként és tagintézményenként igény esetén 1-1 csoport
- b) Alapszintű elsősegélynyújtó tanfolyam szervezése – tanévenként és tagintézményenként

Tematika:

- vészhelyzetek felismerése
- helyszínbiztosítás
- általános betegvizsgálat
- vérzéscsillapítás, végtagsérülések felismerése és ellátása

- komplex újraélesztés és félautomata defibrillátor használata
- égési és marási sérülések
- mérgezések
- stroke, infarktus, angina
- görcsrohamok
- egyéb belgyógyászati esetek

4. Elsősegély mobil alkalmazások

Javasoljuk a tanulók mobiltelefonjára ennek letöltését:

http://elsosegely.webbeteg.hu/page/mobil_alkalmazas

XII. A diákotthonra vonatkozó speciális szabályozás

1. A kollégiumi (internátusi) nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

A református diákotthon (internátus) a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg-lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy internátusainkban (diákotthonainkban) jó hangulatban, szép környezetben nevelődjenek a gyerekek. Tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az értékeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják, akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, továbbvigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

A diákok megismerése, az elfogadó, empátikus kölcsönös bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik, amelyben folyamatosan nagy szerepet kap a kollégisták családi körülményeinek, személyiségüknek, egyéni sajátosságaiknak a megismerése. A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését, legyen meg a kisközösség intimitása mellett a kollégiumi nagy- és kisközösségi tevékenységek együttes élménye, a foglalkozások viszonylagos kötetlensége, az idővel való szabadabb, rugalmasabb gazdálkodás, az iskolai értelemben vett teljesítménykényszer hiánya.

A tanulók bármikor megkereshetik nevelőtanárukat és feltárhathatják problémáikat. Ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.

Hetente tartunk csoportfoglalkozásokat, de külön alkalmakon is van módjuk találkozni a diákoknak csoportnevelőjükkel. Vallástanárral nevelőnk is van, aki speciális lelki segítséget és tanácsokat is tud adni. Igyekszünk rugalmasan, mindenki meglegedésére nevelni, szem előtt tartva az alapvető emberi normákat és az egyházi erkölcsi elvárásokat.

2. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

Az internátusi (későbbiekben: kollégiumi) nevelés különleges feladatai

A kollégium különleges nevelési helyzetet teremt azért, hogy az itt lakó gyermekek hamarabb kiszakadnak a családból, így intenzívebben érik őket az intézményes nevelés hatásai. Felgyorsul a pszichés leválás a családtól, ezzel növekszik a gyermek önállósága. Ugyanakkor a fiatal felnőtt támasz nélkül marad a legnehezebb életkorban. Az empátikus, egészséges világnézetű, szilárd erkölcsi értékrendszerű és toleráns pedagógus azonban megtalálhatja annak módját, hogy átsegítse a gyermeket ezen az érzésen. Tudjuk, a csoportpszichológiai befolyások serdülőkorban a szokásosnál is erőteljesebbek. Számos hasznos közösségi készség csiszolódik közben: tolerancia-készség, a „pozitív gondolkodás”, a kezdeményező képesség, értékes barátságok megszületése. A kollégiumi élet hatásainak mérlege végül a szerint billen a pozitív vagy negatív irányba, hogy a pedagógus mennyire hozzáértően és felelősségteljesen irányítja a természetes önnevelési folyamatokat. Kollégiumi nevelésünk feladata különösen az alábbi területek fejlesztése:

Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Fejleszti a szociális tájékozódás képességét, alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segíti az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni értékrend, érdekek között. Társadalmilag elfogadott közösségi szokásokat és mintákat közvetítünk.

Kulcsfogalmak: empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőképesség, közösségi együttélés, szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia fejlesztése.

A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

A kollégium biztosítja, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket, technikákat. Ennek érdekében folyamatosan fejlesztjük a kreativitást, erősítjük a tanulási motívumokat, arra törekszünk, hogy feltárjuk az egyéni tanulási kudarcok és zavarok okait, majd személyre szabott, hatékony megoldási lehetőségeket kínálunk fel. Szaktanári segítséget adunk a napi felkészülésben. Szeretnénk, hogy az ismeretek elsajátítása ne pusztán monoton feladatteljesítés legyen, hanem egyfajta belülről fakadó belső igény, vagyis a világ iránti természetes érdeklődés mozgassa a tanulókat.

Kulcsfogalmak: hatékony, önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, pályaorientáció segítése

Megpróbálunk nagyon változatos és hatékony szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmazni, amelyek segítségével leküzdhetjük a tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket. Feladatunk a tanulók képességeinek minél részletesebb megismerése: a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatásával párhuzamosan támogatjuk a tanulásban elmaradt és a

sajátos nevelési igényű tanulókat. Biztosítjuk annak feltételrendszerét, hogy az iskolában mindenki eredményesen végezze tanulmányait. Lehetővé tesszük az egyes szakmák, hivatások megismerését, segítjük a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést a helyes és pozitív egyéni önértékelés kialakításával.

Kulcsfogalmak: magas szintű anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejező- és fogalmazási készség fejlesztése, hatékony, önálló tanulás, digitális kompetencia.

A kulturált életmódra nevelés, koherens világkép kialakulásának segítése

Töretlenül valljuk, hogy bővítenünk kell a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról és azok eredményeiről. Fel kell keltenünk az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség és Földünk globális problémáival kapcsolatban. A természeti és társadalmi ismeretek átadása, a művészeti élmények intenzív megtapasztalása.

Változatos és sokrétű kulturális programokat kínálunk a magyar, az európai és az egyetemes kultúrkör megismeréséhez, az idegen nyelvek elsajátításához. A kollégiumi nevelés megalapozza a tanulóknak az európai uniós polgár identitástudatát.

Kulcsfogalmak: globalitás, európaiság, univerzalitás, esztétikai-művészeti tudatosság, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

Az egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi, szellemi és lelki egyensúly, a belső harmónia megteremtésére kell törekednünk e társadalmilag szervezett közösség keretei és szabályai között. Azt szeretnénk, ha diákjaink képessé válnának önnön természetes, alkotó életritmusuk, saját szokásrendszerük kialakítására, úgymint egészséges táplálkozás, kulturált megjelenés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, igényes környezet megteremtése. Kollégiumunk a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít. Azt reméljük, hogy a tanulók itt jól érzik magukat és ez hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti feltétlen igény kialakításához. Célunk a környezettudatos magatartásforma felmutatása. Feladatunk továbbá a családi életre, a családtagi szerepekre, szexuális nyitottságra és tájékozottságra, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és észszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

Kulcsfogalmak: fenntartható fejlődés, tudatos környezetvédelem, társadalmi és családi szerepvállalás, szexualitás, érett személyiség.

Társadalmi gazdálkodási jártasságok fejlesztése

Segítenünk kell a tanuló önálló életvitelének kialakítását, különös tekintettel a családi háztartás és gazdálkodás megtervezésére, a tudatos fogyasztóvá válás kritériumaira, illetve a gazdaság, pénz- és hitelpiaci alapismeretekre, hiszen csak egy autonóm, felelős gondolkodású, jogait és kötelességeit jól ismerő állampolgár képes a társadalom mikro-egységének és egyben a jövő zálogát képviselő családi létforma működésének biztosítására, fenntartására.

Kulcsfogalmak: család, társadalom, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

Általános célok

- Biztosítjuk és tiszteletben tartjuk az Alkotmányban deklarált állampolgári, gyermeki és szabadságjogokat, személyiségjogokat.
- A NAT által megfogalmazott alapelvek és fejlesztési feladatok megvalósításában a demokráciát, a humanizmust, a nemzeti és európai önazonosságra nevelést tartjuk irányadónak.
- Felelősségre, bizalomra, szeretetre, segítőkészségre és emberi tapintatra neveljük tanítványainkat.
- Tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaválasztás, életkezdés segítése.
- Elősegítjük a tanulók aktivitását, az alkotói képességek, az öntevékenység fejlesztését, a tanulói önszerveződést.
- A szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködést felhasználjuk a napi feladatok megoldásaiban. Egységes normarendszer kidolgozása a kollégiumi nevelésben résztvevő partnerek számára (szülők, tanulók, tanulócsoporthoz, kollégiumi és iskolai nevelőtestület, közvetlen és távolabbi környezet, stb.)
- A környezet esztétikus kialakításával szociális és érzelmi biztonság megteremtésére törekszünk.
- Változatos és tartalmas művelődési és szabadidős tevékenységeket biztosítunk.
- Pedagógiánkat a nyugodt következetesség, az integrált nevelés megvalósítása, illetve az orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő nevelési módszerek alkalmazása hatja át.
- Valljuk, hogy az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele, az egyéni bánásmód alkalmazása vezet el az eredményes munkához.
- Munkánkhoz elengedhetetlen a nevelőtestület pedagógiai, módszertani felkészültségének folyamatos fejlesztése.
- Meggyőződésünk, hogy a keresztyén-nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat tiszteletben tartása és ápolása kollégiumunk példás szellemiségét erősíti.

Konkrét célok

- **A tanulmányi munka támogatása:** kooperatív tanulási formák alkalmazása a tanulási teljesítmény fejlesztése érdekében, megfelelő tanulási, gondolkodási és munkakultúra kialakítása.
- **Önismeretre nevelés.** Ha a fiatal felnőtt szembesül saját személyiségével, akkor konfliktushelyzetekben megfontoltabban reagál. Az önmagát jól ismerő ember képes önállóan dönteni, képes megfelelni a társadalmi normatíváknak.
- **Akaraterő fejlesztése.** „Az egyén érez, ért és akar.” – mondja Arisztotelész. A lélek tisztaságának megóvása és az érzelmi intelligencia kibontakoztatása érdekében fel kell mutatni a tanulók számára a szabad akarat fogalmának helyes értelmezési lehetőségeit, mely rendkívüli relevanciát kap a közösségi létforma gyakorlása során.

- **Pozitív individuális fejlődés.** Az önfogadás, az önbecsülés és optimista világlátás segítségével szeretnénk elérni, hogy tanulónk higgyen önmagában és társaiban. Legyenek saját céljai, legyenek tervei és azok megvalósításához elegendő elkötelezettsége.
- **Szeretetre, boldogságra nevelés.** A napi feladatok elvégzésének nélkülözhetetlen része, hogy a diákok elegendő „szeretet- és örömléményt” kapjanak és azt ne a fogyasztói vagy információs társadalom tömegembereként, hanem tartalmas emberi kapcsolatokban, értéket adó művészi alkotásokban, klasszikus zeneművek átélésében, illetve a természet örök értékeinek felfedezésében tapasztalja meg.
- **Konfliktuskezelés.** A konfliktusok, a siker és a kudarc mindennapjaink, életünk szükségszerű elemei. Feldolgozásuk, kezelésük, elfogadásuk a személyiség fejlődésének elengedhetetlen része. Rá kell vezetnünk tanulóinkat arra, hogy miként lehet válságszituációkból megújult erővel, a tanulságokat megfogalmazva talpra állni, hiszen az emberi élet célja nem más, mint végigmenni saját belső utunkon.
- **Szociális érzékenység, empátia.** Az egyén a közösség része, közösen, szeretettel kell alakítanunk, formálni társas kapcsolatainkat. A másság elfogadása, az együttérzés ugyanis egy magasabb minőségű erkölcsi létformához vezet, mely a mindennapokban a családi, baráti, társadalmi és párkapcsolatok felelős vállalásában artikulálódik.

A kollégium (internátus) tevékenységrendszere

1. Alaptevékenység

A kollégium alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A törvény egyértelműen **feltételteremtő intézmény**ként határozza meg a kollégiumot, s mint ilyen, egyfajta speciális védőhálóként definiálhatjuk intézményünket. Ebben az értelemben a következő funkciókról beszélhetünk:

- Alkotmányossági védőháló
- Szociális védőháló
- Érzelmi védőháló
- Kulturális védőháló

1.1. Oktatáspolitikai és szociálpolitikai funkció

- A szabad iskolaválasztás joga.
- A tankötelezettség megvalósíthatósága és teljesítése.
- A továbbtanulás lehetősége.
- Az esélyegyenlőség és a társadalmi mobilitás elősegítése.
- A társadalmi munkamegosztásban való részvétel.

1.2. Szociális gondoskodás

- Az élet szociális alapjainak megteremtése.
- Szociális „védőháló” az egyén és a közösség számára.
- Az otthon, a „második otthon” kialakításának lehetősége.

2. Pedagógiai tevékenység

2.1. Nevelés

A kollégium élet megszervezése

Fogalmak

Ügyelet, készenlét: Bent vagyok a „helyemen”, őrzöm a rendet, a nyugalmat. Esetleg házon kívül tartózkodom, de elérhető vagyok, bármikor mozgósíthatnak. Rendelkezésre állás.

Felügyelet: Járom az épületet, a szobák rendjét ellenőrzöm, figyelem a történéseket és beavatkozom, ha szükséges.

A kollégiumi élet szervezése: Járom az épületet, a szobákat, megszólítom, „mozgatom”, majd értékelem a gyerekeket. Interaktív cselekvés.

Foglalkozás: Előre megtervezett módon (hely, idő, tartalom, módszer pontos megjelölésével) foglalkozom egy csoporttal, oktatási-nevelési-fejlesztési tevékenység.

Egyéni törődés: Tervezett módon foglalkozom egy-két tanulóval (kötetlen vagy irányított egyéni beszélgetések, meghallgatás).

A kollégiumi nevelés célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésnek segítése, keresztény személyiségnek fejlesztése, kibontakoztatása.

- Családhelyettesítő funkció
- Szocializációs funkció
- Személyiségformáló funkció
- Nevelési értékeket közvetítő (etikai, norma stb.) funkció
- Követelményeket állító funkció
- Ellenőrző, értékelő funkció

2.2. Tanulás, tanítás, oktatás, képzés

- az iskolai teljesítés feltételeinek megteremtése,
- felzárkóztatás, személyes konzultáció, leckeikérdezés, korrepetálás,
- tehetséggondozás,
- pályaorientáció, pályaválasztás,
- szabadidős foglalkozások szervezése,
- élethosszig tartó tanulás szükségességének elfogadtatása.

2.3. A kollégiumi foglalkozások rendje

A nevelőtanárok a kötelező és szabadon választható foglalkozások formáját, rendjét és tartalmát demokratikus nevelési alapelvek mentén, irányító beavatkozással, a csoporttal közösen tervezik meg, alternatívát javasolnak, amelyek közül választani lehet. A csoport szabadon választ a felkínált témák közül és meghatározzák a feladatok elosztását is. Rendkívüli jelentőséggel bír a közös munka során a tanulók erkölcsi és szellemi gyarapodása, a kompetenciák fejlesztése, a csoportdinamika, illetőleg az egyéni szükségletek és képességek. A kollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján kell megszervezni, mely kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére az előre tervezhető szabadon választható foglalkozásokat. Minden tanév első hetében fel kell mérni, hogy hány tanuló és milyen szabadon választható foglalkozáson kíván a tanévben részt venni. Az éves tanulói foglalkozási tervet a kollégium vezetője készíti elő és a nevelőtestület fogadja el, a kötelező foglalkozásokra vonatkozóan a tanév megkezdéséig, a szabadon választható foglalkozásokra vonatkozóan legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig. Az éves munkatervet - az elfogadást követő három munkanapon belül - a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A tanulók a közzétételtől számított hét munkanapon belül jelenthetik be - írásban - a kollégium vezetőjének, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

2.3.1. Kötelező foglalkozások

Kiemelten fontosnak tartjuk a tanulási motívumok - a csodálkozás, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának - fejlesztését. A tanuló ideje védett a kötelező szilencium időtartama alatt, naponta 16³⁰-19⁰⁰-ig, ez alól felmentést a kiváló eredményt elért tanulók kaphatnak, akiknél az iskolai érdemjegyek átlaga 4,5 feletti. A kollégium biztosítja a kötelező foglalkozások rendszeres, tervezett, csoportos vagy egyéni keretben való szervezését. Összesen 14 óra/hét/kollégista.

2.3.1.1. Felkészítő, fejlesztő foglalkozások (13 óra/hét/csoport)

- **Tanulást segítő foglalkozások:** rendszeres iskolai felkészülést biztosító, tehetséggondozó, felzárkóztató, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladását, sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatását biztosító foglalkozások, szakkörök, diákkörök.
- **Felzárkóztató foglalkozások:** előzetes felmérésen alapuló, differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások.
- Kiemelkedő képességű vagy a sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítása.
- **Napirendbe beépített kötelező szilencium** (tanulmányi kategóriák szerinti differenciálás).

- **Korrepetálás** (éves tanulói foglalkozási terv).
- **Tehetségondozás.**
- **Egyéni törődés, gondoskodás:** nevelőtanári kikérdezés, ellenőrzés. irányított beszélgetés.
- A napi felkészülés közvetlen tanári irányítással történik, tanulócsoportonként, heti 13 órában. Csoportonként 1-1 nevelőtanár látja el a tanári feladatokat. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztése, felzárkóztatása szaktanári tervezéssel történik.
- A foglalkozások látogatása alól a csoportvezető nevelőtanár felmentést adhat
 - rendszeres iskolai elfoglaltság, pl. szakköri tevékenység
 - egyesület által igazolt sporttevékenység,
 - szülő által igazolt magánóra okán.

2.3.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportfoglalkozások

(1 óra/hét - ennek 60%-a tematikus) Célunk a kollégiumi közösségek fejlesztése, megfelelő csoportdinamika kialakítása, informális és formális csatornák működtetése:

- **Tematikus foglalkozások:** a rendeletben előírt témakörök, időkeretek és szervezési formák figyelembe vételével - konkrét célok, feladatok, módszerek.
- **Általános csoportfoglalkozások:** 45 perc időtartamú, a kollégiumi élethez, a csoport életéhez kapcsolódó feladatok, tevékenységek. Célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet. A tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciós tevékenység (balesetek, káros szenvedélyek - dohányzás, alkohol, illetve drogfogyasztás, stb. - kialakulása), valamint az életvitel helyes tervezése és megvalósítása.

2.3.1.3. Speciális ismereteket adó foglalkozások

- **Egyéni törődést biztosító foglalkozások:** a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére, tapintatára és empátiájára.
- **A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:** a kollégium által biztosított 1 óra/hét. A pedagógus által irányított csoportos és egyéni foglalkozás, amelynek megszervezése a lehetséges kollégiumi kínálatból választott tanulói igény alapján a kollégiumnak kötelező, s amelyen a tanuló választása alapján köteles részt venni. A lehetőségekből szabadon választható, de választani kötelező. Ezek lehetnek: az egészséges és kulturált életmódra nevelés, diáksport, a természeti környezet ápolása vagy irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek, kreativitás fejlesztése vagy öntevékeny diákkörök működése. A foglalkozások során hangsúlyt kap az irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó tanulók anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése. A kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget.

A szabadidő megszervezésénél figyelembe vett elvek a következők:

- egymás megismerése,
- közösségformálás,
- hagyományaink megismertetése,
- az ünnep átélésének megtanítása,
- tehetséggondozás,
- műveltségfejlesztés,
- tartalmas szórakozás biztosítása.

2.3.2. Szabadon választható foglalkozások, programok

A foglalkozásokat mindig a diákság igényeihez, érdeklődéséhez szorosan igazodva a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban valósítjuk meg. Szabadon választható foglalkozások széles körű alkalmazása a differenciálás, a tehetségfejlesztés kiemelt lehetőségei. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások tematikája:

- a természeti környezet védelme,
- irodalom, képzőművészet, zene és vizuális képességfejlesztés,
- anyanyelvi képességfejlesztés,
- nemzetiségi kultúra,
- műszaki, vállalkozói és gazdasági ismeretek,
- magyar nyelv és irodalom szaktárgyi felkészítés,
- matematika szaktárgyi és érettségi felkészítés,
- német nyelv szaktárgyi felkészítés,
- angol nyelvi szaktárgyi felkészítés,
- diákkörök,
- tanfolyamok (nyelvi-érettségi-felvételi előkészítő),
- kompenzáció (felzárkóztató) programok,
- rendszeres könyvtárhasználat,
- sportkörök,
- tanulásmódszertan,
- pályaaorientáció,
- média-kommunikációs ismeretek,
- filmklub,
- elsősegély tanfolyam,
- családi életre, párkapcsolatra, egészséges életmódra nevelés.

A csoportfoglalkozások megtervezése írásban:

- a témakörön belül a tartalom („tananyag”) meghatározása
- a fejlesztési célok meghatározása
- a fogalmak felsorolása
- az eljárások, munkaformák, módszerek (tanár/diák) megtervezése

- az alkalmazott eszközök megnevezése
- az elvárt teljesítmény, végeredmény, produktum leírása

Módszerek

- Tanári előadás
- Kérdőívek kitöltése és feldolgozása
- Tanulói csoportmunka
- Szorongás-és stressz oldó technikák alkalmazása
- Tájékozódás segítése: szakirodalom (könyvek, folyóiratok), webhelyek ajánlása
- Személyiségállapot, személyes tulajdonságok feltárására irányuló felmérés
- Önismereti tréning, dramatikus játékok
- Önmenedzselési technikák
- Színház- és múzeumlátogatás

A csoportfoglalkozások tervezésének, ellenőrzésének és értékelésének pedagógiai szempontjai

- A foglalkozás illeszkedése a kollégium pedagógiai programjához, a csoport éves munkatervéhez
- A foglalkozás tervezettsége
- A cél tisztázottsága
- A tanulók motiválása, aktiválása
- A szervezési mód céllal való megfelelése
- Eszközhasználat céllal való megfelelése
- Megértés, elsajátítás ellenőrzése
- Tanulói teljesítmények mérése, értékelése
- Tanár-diák viszony a foglalkozáson
- Nevelői hatások lehetőségeinek kihasználása
- Keresztény tartalom megjelenése
- Eredményesség

3. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

Az oktatási-tanulási folyamat segítője és kulcsszereplője is a pedagógus, aki formál, orientál, támogat, egyre önállóbbá teszi tanítványait, kialakítja bennük az önszabályozás készségét, az autonómiát és a szabadságot, mert tudja, hogy az oktatás komplex interaktív folyamat.

A tehetséggondozás legfontosabb módszere a gazdagítás, a tudás felfedezése, a rácsodálkozás öröme, az ismereteknek a kötelezőn túli élesítése, elmélyítése, mely fejleszti a kritikus és a kreatív gondolkodást, az intellektuális képességet. A képességek fejlesztésére tevődött át a hangsúly, ma az alkotó gondolkodás és az együttműködés a leghasználhatóbb tudás. Ennek okán a nevelőtanárokkal szemben a XXI. században új kompetenciaelvárások jelentek meg:

- A tanuló empatiság elfogadásával optimális személyiségfejlődés megvalósítása.

- Kongruens kommunikáció és hitelesség.
- Nyugalom, türelem, higgadt határozottság.
- Gyermekközpontú szemlélet.
- Szociális érzékenység, az eltérések elfogadásának, a különbségek kezelésének a képessége.
- A kooperatív tanulást megvalósító gyakorlatok alkalmazása, az egymást segítő tanulók együttműködése.
- Heterogén csoportok működtetése, rugalmas tanulósszervezés mindennapi gyakorlata, alternatív utak kínálata a tanulók számára.
- Hatékony tanítás, amelynek jellemzője az igényesség, a folyamatos mérés és visszajelzés, az egyéni tanulmányi terv és megvalósulásának rendszeres nyomon követése.
- Együttműködés a problémamegoldásban intézményen belüli és intézményen kívüli szakemberekkel.

Tehetséggondozás: Azon tanulók vesznek részt, akik valamilyen területen kiemelkedő képességekkel rendelkeznek.

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása intézményünkben differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az intézmény egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos *tanulás-szervezési eljárások* alkalmazása:

- differenciált tanulósszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekcsenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- Differenciált foglalkoztatást alkalmazunk.
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra.
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a tanuló képességeit, tehetségét.
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk; a szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekcszünk.
- Folyamatosan részt veszünk pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az intézményen kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek kollégiumi kötelezettségeikkal.

- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny- és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).
- Kollégiumi rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projekt módszer alkalmazása.

Korrepetálás:

Azon tanulók vesznek részt, akik

- hiányzás miatt lemaradtak a tananyagban,
- ismereteik hiányosak egy-egy részterületen,
- igénylik a fokozottabb tanári segítséget,
- az órai tananyag elmélyítésében szaktanári segítségre szorulnak.

Felzárkóztatás: Azon tanulók vesznek részt, akik év közben csatlakoztak hozzánk és valamilyen szinten lemaradásuk van vagy eltérő felkészültséggel érkeztek az általános iskolából.

Az egyéni tanulási stratégiák fejlesztése

Az individualizált tanulás előnye, hogy az egyéni anyagot egyéni tempóban, önállóan dolgozza fel a tanuló. Az egyéni tanulói igények kielégítése áll a fejlesztés középpontjában. Ez a fejlesztési tevékenységrendszerek olyan kidolgozását és alkalmazását jelenti, amely csökkenti a hátrányokat, esélyt ad a felzárkózásra és lehetőséget biztosít a követelmények, elvárások teljesítésére. Feltételezi az egyéni tanulói igényekhez igazodó differenciált foglalkoztatást és a rugalmas alkalmazkodást kifejezetten az egyén fejlődési üteméhez mérten. Olyan humanizálódó kollégiumnak valljuk magunkat, amely tudomásul veszi, hogy nincs tanuló, aki mindenben egyformán kiváló. Az egyik ügyesebb, a másik gyorsabb, a harmadik kitartóbb. Mindenki hátrányos helyzetű a nála bizonyos szempontból jobb adottságokkal vagy előnyösebb körülmények között lévőkkel szemben.

Olyan kollégiumnak valljuk magunkat, ahol minden tanuló lehetőséget kap a fejlődésre. Azok a képességek, amelyeket az egyén nem használ, fejletlenek maradnak, amelyeket viszont sokat foglalkoztat, mind magasabb szintre fejlődnek. Ha egy képesség fejlődésbeli lemaradását szeretnénk csökkenteni, olyan tevékenységet kell végeztetni a tanulókkal, amely a célzott képességre fejlesztő hatással lehet.

Az esélyteremtéshez, az eredményes társadalmi beilleszkedéshez az egyik legfontosabb tennivaló, hogy a kollégium kezelni tudja az egyéni igényeket, az egyéni eltérésekből fakadó problémákat. Képes legyen arra, hogy a tanulók számára a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával biztosítani tudja azokat az egyéni tanulási útvonalakat, egyéni tanulási stratégiákat, amelyek megakadályozhatják, illetve kompenzálhatják az iskolai kudarcokat.

Kooperatív tanulás

Több ember közösen végzett tevékenysége kapcsán szoros kölcsönhatás alakul ki. Nemcsak a tananyag elsajátítása a cél, hanem a szociális folyamatok elsajátítása is. A közös munkával a tanulók a személyiségfejlődés területén is kibontakozhatnak, nő a tanulási motiváció, csökken a szorongás, ezáltal erősödik pozitív beállítottságuk a kollégiummal, iskolával szemben. Javul a tanulási teljesítményük, a problémamegoldó, kreatív gondolkodásuk fejlődik. Jó irányba mozdul el a diákok

egymás iránti toleranciája is. Képesé válnak a társadalmi, etnikai, kulturális különbségek tisztább értelmezésére. A pedagógus feladata tehát, hogy kiépítse tanulói között az együttműködés képességét. Ez megkívánja a tanulóktól az interperszonális és kiscsoportban való munka képességét. A tanulóknak el kell sajátítaniuk azokat a technikákat, melyek az együttműködéshez szükségesek. Nem az egyéni felelősség elmosásáról van szó, sokkal inkább annak a csoport tükrében való felerősítéséről.

A kooperatív tanulás négy alapelve:

- az építő egymásrautaltság
- az egyéni felelősség
- az egyenlő részvétel
- a párhuzamos interakció

A pályaválasztási tevékenység elvei:

- a 7-8. és 11-12. évfolyamosok számára folyamatos tevékenység;
- legyenek tisztában képességeikkel, legyen reális önismeretük;
- a pályaismertető tartalmazza a velük kapcsolatos képzési módokat;
- lássák a választott pálya és életük fő kérdései közti összefüggéseket, mit kell tenniük céljuk eléréséhez;
- alkalmazni kell a modern informatikai eszközöket;
- törekedni kell, hogy az egyéni adottságokhoz illeszkedő választásuk összhangban legyen a munkaerő-piac elvárásaival;
- tudatosítani kell, hogy az iskolában megszerzett ismeretek csak a továbbtanulás megkezdéséhez elegendőek;
- legyenek készek a permanens tanulásra, ami alapja lehet a későbbi pályakorrekciónak;
- választásuk során gondolkodjanak pályakörben, pályairányban, ennek megfelelően látogassanak el munkahelyekre.

Az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei:

- a polgári értékrend elemeinek megismertetése;
- kollégistáink elképzelésének megismerése a jövőről;
- jövőképük fejlesztése a realizmus irányába;
- ki kell alakítani az egy életen át való tanulás és önművelés igényét;
- konfliktus kezelési technikák megismertetése, gyakorlása;
- élethelyzetek modellezése szituációs játékok révén;
- a családi és társadalmi élet főbb tennivalóinak megismertetése;
- demokratizmus a mindennapi életben – előgyakorlatok;
- a változó világ körülményeihez való konstruktív alkalmazkodás megalapozása, felkészítés az észszerűen takarékos gazdálkodásra.

4. Nemzetiséghez tartozók kollégiumi nevelése esetén a nemzetiség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatai

Intézményünket illetően nem releváns.

5. A hátrányos helyzetű tanulónak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A PEDAGÓGIAI MUNKA ÁLTALÁNOS ELEMEI

- Az oktatási és nevelési folyamat minden évfolyamra kiterjed.
- A 9. évfolyamon a hátrányok kompenzálása, az ismeretek kiegyenlítése történik emelt óraszámban, felkészítő foglalkozások segítségével, illetve önismereti-, személyiség-fejlesztési, tanulás módszertani és drámapedagógiai foglalkozásokkal.
- A tanulók a szorgalmi időszakban évente legalább négy alkalommal, péntek délutántól vasárnap estig tartó kötelező iskolai/kollégiumi hétvégén vesznek részt.
- Tanulóink folyamatosan szerepelnek házi, református, regionális és országos versenyeken.

CÉLKITŰZÉSEINK

- Kollégiumunk által alkalmazható eszközrendszer segítségével biztosítjuk, hogy minél nagyobb arányban folytathassák iskolai pályafutásukat a felsőoktatásban.
- Fokozott erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy az alacsony társadalmi-gazdasági státuszú családok gyermekei elinduljanak a társadalmi felemelkedés útján.

NEVELÉSI FELADATOK

Egyéni fejlesztés eljárásrendjének megalkotása és működtetése

- egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása a tehetségfejlesztés érdekében, a tervek megvalósulásának érdekében differenciált tanulásszervezés és további szolgáltatások,
- folyamatos visszajelzés a tanuló egyéni haladásáról és a továbblépés lehetséges irányairól
- az egyéni fejlesztési tervek alapján szervezett tantárgyi képességfejlesztő programok.

Az egyéni fejlesztés eszközrendszere

- kompetenciák fejlesztése,
- tanulási motivációt fejlesztő tevékenységek,
- előítéletek kezelése,
- multikulturális tartalmak közvetítése,
- identitás artikulálása és erősítése,
- kortárs-segítés,
- tanári mentori rendszer működtetése,

- önismeret és mentálhigiéné,
- a tanulói önkormányzatiság kialakítása, erősítése.

Kapcsolódó pedagógiai környezet

Olyan pedagógiai környezet megteremtése a cél, amelyben a tanuló fejlődése a leghatékonyabb módon folyik.

- kooperatív alapelvek mentén szerveződött tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül, kooperációra épülő tanári fejlesztő műhelyek keretében),
- projekt módszer alkalmazásával szerveződő tevékenységek (csoportfoglalkozáson, csoportfoglalkozáson kívül),
- tevékenységközpontú tanulási és tanítási eljárások,
- drámapedagógia eszközrendszerének alkalmazása,
- mentálhigiénés műhelyek megfelelő szakemberek bevonásával

FOLYAMATOS FEJLESZTÉS

Az intézményi program folyamatos fejlesztése érdekében intézményen belüli és intézmények között végzett tevékenységek, melyek kiterjednek a program tervezésére, folyamatos belső ellenőrzésére, értékelésére és a tapasztalatok alapján történő továbbfejlesztésére:

- a fejlesztési stratégia figyelemmel kísérése, az ott sikerrel alkalmazott módszertani eredmények átvétele,
- évente készítendő feladatterv részeként fejlesztési feladatok meghatározása,
- a mentori értékelést szolgáló tevékenységek kihasználása a fejlesztés érdekében,
- a horizontális tanulás működtetése az intézményfejlesztés érdekében (többek között a jó gyakorlatok leírása, adaptálása, fejlesztő csoportok működtetése az intézményen belül és intézmények között), a keletkező adatok visszacsatolása a fejlesztés folyamatába.

6. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata, mely a gimnáziumi tanulók diákönkormányzatába integráltan működik. Biztosítanunk kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulókörösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tennünk, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A diákönkormányzat célja, hogy a működési szabályzattal összhangban a tanulók a diákotthoni nevelőközösség tagjaiként vegyenek részt önmaguk és társaik formálásában, életmódjuk kialakításában, a pedagógusok közreműködésével szervezzék, irányítsák, ellenőrizzék és értékeljék a közösség életét és munkáját. DÖK munkáját az igazgató által megbízott tanár segíti. A diákönkormányzatot választott képviselők alkotják. Maguk választják vezetőségüket, akik képviselik a kollégista diákokat:

- az iskolai szervezetben,
- nevelőtestületi értekezleteken,
- kulturális rendezvényeken.

A szociális képességek fejlesztése tudatos módon történik meg a különböző diákönkormányzati tevékenységek gyakorlása kapcsán:

- A közösség napi életrendjének, feladatainak teljesítéséhez szükséges keretek szervezése, a munka irányítása, ellenőrzése és értékelése.
- A közösségi és egyéni érdekek összhangjának megteremtése.
- A tanulók sokoldalú fejlődésének segítése, az elért eredmények értékelése.
- A tanulmányi munka megszervezésének segítése és aktív részvétel az ellenőrzésben, értékelésben.
- A kollégium kapcsolatrendszerének kiépítése más iskolákkal, kollégiumokkal.
- Az iskolai és a kollégiumi nevelőtestület munkájának támogatása.
- Közgyűlések, választások, értékelések, rendezvények szervezése, diákvezetői megbízások ellátása.

A Diákönkormányzat tagjaitól elvárjuk, hogy

- Személyes példamutatással, tanulmányi eredményükben, tanórai és tanórán kívüli tevékenységükben járjanak társaik előtt.
- Ismerjék és gyakorolják a demokrácia alapvető szabályait.
- Önállóan végezzék az önkormányzó munkát.
- Ismerjék meg jogait, teljesítsék kötelezettségeiket.
- A feladatokat előre tervezzék, a munkát osszák meg.
- Közösségszervező tevékenységük kapocs legyen a diákság, a nevelőtestület és az iskola háromszögében.

Sport – játéktevékenység

A szabadidős tevékenységek közül kollégiumunkban kiemelt szerepet kap a sport és a játéktevékenység, a rendszeres mozgás. A testi nevelés során szerencsére támaszkodhatunk a sportra, mint eszközre, mert tanulóink körében a sportmozgások kedveltek. A testi kulturáltság azonos értékű a kultúra többi területeivel, s egyik formája az önmegvalósulásnak. Küzdeni tudást, erős akaratot, kitartást, jobb eredményekre való törekvést követel az egyéntől is. Feladata az egészség védelme, az egészségnevelés.

A sport immunizáló szerepénél hangsúlyozni kell a fizikai cselekvőképességet, a test és a pszichikum összhangjának megteremtését, a tevékenység kollektív magatartást követel, segítségnyújtást, kölcsönös bizalmat egymásban.

A sport olyan állóképességet ad, amely ellenállóbbá teszi a diákokat mindenfajta fizikai megpróbáltatással szemben.

Feladataink:

- a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése, állandósítása
- a környezet kínálta lehetőségek kihasználása
- a mindennapos mozgás jelszavának megfelelően tevékenységek szervezése, beindítása
- csapatjátékok szervezése
- tudatosítás, hogy a versenyzésnél nem az eredmény, hanem a részvétel a fontos
- tudjanak örülni saját és mások elért sikereinek
- tudatosodjon bennük a hatás öröme, a fölösleges energia levezetése
- a túlterhelés elkerülése a cél.

A kulturális tevékenység, esztétikai nevelés

A kulturális, a művészeti, az esztétikai, a vizuális nevelés a szabadidő kulturált eltöltésének megszervezése rendkívül szerteágazó és összetett feladat. Szorosan kapcsolódik a tanulmányi munkához, a jól szervezett életrend kialakításához éppúgy, mint az etikai, a világnézeti, a környezeti, a testi nevelésben megnyilvánuló értékéhez, de a szerepekre nevelés sok részlete is szorosan ide tartozik.

Tudatosítjuk tanulóinkban, hogy a természet szépségeiben megtalálható esztétikai értékek, a műalkotások, az irodalmi művek, a filmek, a zeneművek, a táncok, a népművészeti hagyományok értékrendszerének ismerete az ember általános műveltségének része, mint a kémia, fizika, matematika alapkérdéseiben való jártasság.

A kollégiumi nevelésben a tanulás, a szabadidő optimális megtervezése alapvető fontosságú, hiszen e szűkre szabott időben zajlik a tanulmányi munkát kiegészítő tehetséggondozás, a hiányok pótlása, a művészetekre nevelés, a vizuális nevelés, a fiatalos időtöltések, a megemlékezések, ünnepek, a hagyományos kollégiumi összejövetelek, a sportversenyek, a csoportfoglalkozások, az egyéni beszélgetések és sok egyéb tevékenység.

Az esztétikai nevelés legfontosabb feladatai:

- az egyén esztétikus megjelenése, ízléses öltözködés, testkultúra,
- a környezet esztétikus alakítása, formálása, a természet szépségei,
- az alkotó munkában megjelenő esztétikum,
- a művészetek sokféleségének megismertetése,
- néphagyományok ismerete, tánc-mozgáskultúra,
- a múzeumba, moziba, színházba, hangversenyre járás szokásainak kialakítása,
- közös és egyéni könyvtár kialakítása, fejlesztése, gyarapítása,

Az esztétikai és kulturális nevelés kollégiumunkban:

1. Rendezvények szervezése:

(Lásd A kollégiumi hagyományai c. fejezet.)

2. Városi kulturális intézmények "műsorfigyelése".

3. Könyvtárlátogatások

4. Diákkörök, érdeklődési körök:

- népzenei, néptánc önképzőkör
- házi videofilm klub
- természetjáró diákkör
- természet- és környezetvédelmi szakkör

5. Színházberlet megszervezése

- az előadások előkészítése, értékelése.

6. Kapcsolódás az iskolai rendezvénytervben szereplő alkalmakhoz, lehetőség szerint elkerülve a "dupla" megemlékezést, ünneplést.

7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

Intézményünkben, mint többcélú közoktatási intézményben egy fő megbízott pedagógus látja el a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat, így a gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden csoportvezető nevelőtanár napi feladatai közé tartozik. A csoportvezető már beköltözéskor összegyűjti a szükséges információkat a tanulókról, hiszen neki kell elsőként észlelni és közvetíteni a problémát az iskola gyermekvédelmi felelősének, aki aztán részletesen feltárva az esetet megoldási tervet készít elő. Ezzel egyidejűleg tájékoztatja a nevelőtestületet, az iskola vezetését, továbbá konzultációt folytat a szülőkkel, az önkormányzat családsegítő szerveivel, ha szükséges felkeresi a lakóhely szerint illetékes önkormányzat szociális és gyámügyi osztályát az érintett tanuló ügyében.

Rendkívüli prioritást kell kapnia a gyermek- és ifjúságvédelmi munka szervezettségének, valamint az ellátás szakszerűségének. Tekintettel az igényekre, a feladatokra, a pedagógus módszertani felkészültsége, a pedagógiai kultúra színvonala a gyermek- és ifjúságvédelmi munkában központi kérdés. Szükséges az intézményen belüli rendszeres tapasztalatcsere, konzultáció, az esetmegbeszélés.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen:

- Tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá.
- A pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál - a veszélyeztető okok feltárása érdekében - családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét.
- Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.

- A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.
- A tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.) címét, illetve telefonszámát.
- A kollégium nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulóknak, a szülők és a pedagógusok részére.
- A törvényi változások figyelemmel kísérése, folyamatos továbbképzés.

A segítségnyújtás általános formái

- az egyéni beszélgetés, egyéni törődés,
- meghallgatás,
- életvezetési tanácsadás,
- a kiscsoportos, szobaközösségi beszélgetés,
- relaxáció,
- terápia,
- drámapedagógiai foglalkozás,
- mentálhigiénés szolgáltatás,
- jogsegély.

Fontos célkitűzésünk, hogy pedagógiánk szellemisége kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik diák származása, színe, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása miatt vagy bármely más oknál fogva hátrányos, esetleg kizáró helyzetbe kerüljön. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a kollégista diákok szívesebben fordulnak úgymond „házon belül” segítségért olyan pedagógushoz, akit ismernek és akiben megbízhatnak, hiszen ezek a serdülőkori problémák elsősorban magánéleti, személyes jellegűek, közösségi beilleszkedéssel, egészségüggyel, tanulással, családi háttérrel, pszichés vagy egzisztenciális nehézségekkel kapcsolatosak.

A veszélyeztetettség külső megjelenési formái

A kollégiumnak kiemelt figyelmet kell fordítania a szenvedélybetegségek megelőzésére, illetve a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítésére. Fokozott figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett tanulók közösségi kapcsolatait, közösségbe épülését.

- a változás a családban (első osztályba lépő gyermek, testvér születése, válás),
- a médiumok hatása gyermekeink fejlődésére (pozitív-negatív),
- az engedékenységszigor kérdése (hol a helyes középút?),

- szenvedélybetegségek - megelőzésük, gyógyításuk (italozás, dohányzás, drogfogyasztás),
- tanulási nehézségek (dysgrafia, dyslexia, dyscalculia, egyéb) és tanulmányi eredmény látványos visszaesése,
- deviáns viselkedés: szabados életforma, csavargás, sajátos életvitelt tükröző külső öltözködésben, hajviseletben, ékszerezettségben,
- szélsőséges politikai nézetek hangoztatása,
- szektához való csapódás,

A gyermekvédelmi munkát meghatározó pedagógiai elveink

A gyermeki jogok minél magasabb szintű megvalósulása, érvényre jutása érdekében el kell különítenünk:

- **A prevenció**, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a veszélyeztető körülmények kialakulásának széleskörű megelőzése és megszüntetése.
- **A szociális segítségnyújtás**, a gyermek és természetes környezetének együttműködésére építve kísérjük figyelemmel a konkrét veszélyeztető hatásokat és azok kezelésére megoldásokat keresünk.
- **A hatósági beavatkozás szintjét.** A család életébe történő hatósági beavatkozás kizárólag akkor engedhető meg, ha az a gyermek érdekében elkerülhetetlen.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka színvonala emeléséért az alábbiakat kívánjuk tenni:

- pedagógiai módszertani kultúra fejlesztése,
- gyermekközpontúság, bizalmi elv érvényesítése,
- a pedagógiai munkát segítő külső szakemberek hatékony bevonása (pszichológus),
- továbbképzések igénybe vétele,
- rugalmas alkalmazkodás a diákok igényeihez, problémáihoz,
- a gyermek, a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködünk a szülővel,
- a gyermekközösség, a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése,
- felkészítjük a tanulót a családi életre, családtervezésre, krízishelyzetekre,
- olyan légkört teremtünk, amely eleve kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek, bármilyen oknál fogva hátrányos, kizáró helyzetbe kerüljön,
- törvényesség megtartása a működésben az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, illetve az 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről értelmében.

A betegségek, szenvedélybetegségek megelőzése illetve kezelése

- A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának megfelelően szervezett foglalkozásokat tartunk és kiemelten foglalkozunk az életmód-életvitel témakörrel.

- Támogatjuk pedagógusaink ilyen irányú továbbképzését.
- Az érintett tanulókat bevonjuk a szakkörök munkájába, klubok tevékenységébe, így integráljuk őket a kollégiumi közösségbe.
 - Filmklub keretében lehetőséget nyújtunk speciális, a témával foglalkozó film megtekintésére, beszélgetésre.
 - Prevenciós céllal előadókat hívunk kollégiumi és/vagy csoportszintű előadásokra, drogellenes programokat szervezünk.
 - Szükség esetén a pszichológus szakellátását kérjük.
 - Tanév elején tűz- és balesetvédelmi oktatást szervezünk.
 - Intézményi „szociális hálót” működtetünk.
 - Többszöri konzultáció a szülőkkel, nevelési segítség, életvezetési tanácsadás.
 - A gyermek nevelési tanácsadóhoz irányítása.
 - Javaslat egészségügyi ellátás igénybevételére.
 - Rendszeres gyermek- és ifjúságvédelmi támogatás, illetve természetbeni juttatás kérelmének előterjesztése.

8. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium feladatai közé tartozik Magyarország állami ünnepeinek, a hozzájuk kapcsolódó eseményeknek a megismertetése, méltó megünneplése, a kollégiumi közösség egészének bevonásával, a vezetőség, a nevelőtestület segítő közreműködésével. Sajátos helyzetünkéből adódóan az oldottabb légkörben tartott megemlékezéseket szorgalmazzuk, a megemlékezéseket az éves munkaterv tartalmazza.

Minden csoportvezetőtől elvárjuk, hogy a csoportjával együtt tevékenyen részt vállaljon a kollégiumi közösség számára szervezett rendezvények előkészítésében és lebonyolításában. Faliújságon hívjuk fel a figyelmet az ünnep közeledtére. A tervezés időszakában a kollégium vezetése a diákönkormányzattal és a tantestülettel egyeztet.

Minden ünnepség a délutáni szilenciumot követően kerül megrendezésre, amennyiben hétvégére esik az ünnep, az azt megelőző munkanapokon előzetes egyeztetést követően.

A hagyományok tiszteletben tartása, ápolása, újabb hagyományok teremtése és azok ápolása, valamint a kollégium jó hírnevének megőrzése az intézmény valamennyi dolgozójának, illetve tanulójának a kötelessége, különösen a nevelőtestületé és a vezetőségé.

A hagyományápolással kapcsolatos feladatok célja a kollégium meglévő hírnevének megőrzése, illetve növelése.

Hagyományos rendezvényeink, megemlékezéseink:

- Ismerkedési est (Pecúravató), melyen minden új kollégista bemutatkozhat
- Sárospatak - diákéveim városa, városnéző séta tanári kísérettel az új kollégisták számára
- Megemlékezés az aradi vértanúkról
- Megemlékezés 1956. október 23-ról
- A Reformáció Emléknapja

- Karácsonyi ünnepség
- Egészségnevelési napok
- Farsang
- Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja
- Megemlékezés 1848. március 15-i eseményekről, a szabadságharc hőseiről
- Holokauszt áldozatairól megemlékezés
- Húsvéti megemlékezés
- Kollégiumi ballagás, végzősök búcsúztatása, tabló készítése
- Megemlékezés a nemzeti összetartozás napjáról
- Diáktalálkozók, Sportversenyek, Vetélkedők szervezése

Hagyományos rendezvényeink, megemlékezéseink általában az iskolai munkatervben integráltan jelennek meg.

9. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona a Sárospataki Református Kollégium egyik intézményegysége, ezért folyamatos, napi kapcsolatban áll a Sárospataki Református Kollégium alábbi nevelési-oktatási intézményeinek vezetőivel és nevelőtestületeivel:

- Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona
3950 Sárospatak, Rákóczi út 1.(székhely)
- Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona
3950 Sárospatak, Rákóczi út 1. (székhely)
3950 Sárospatak, Tompa Mihály utca 1. (telephely)

A kapcsolattartás megvalósulásának alapvető formája a heti rendszerességgel megtartásra kerülő **igazgatói értekezlet**, az intézményvezetők munkaértekezlete az operatív teendők koordinálására és intézkedésére.

A szülőkkel történő kapcsolattartás/együttműködés formái

A szülőket az intézmény egészének életéről, az intézményi munkaterről, az aktuális feladatokról

- az igazgató:
 - a szülői szervezet (közösség) választmányi ülésén tanévenként 2 alkalommal
 - a honlapon keresztül,
- a nevelőtanárok:
 - a szülői értekezleten tájékoztatják
 - egyeztetés szerint.

A szülők számára a tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:

- a szülői értekezletek,

- a nevelők fogadóórái,
- a nyílt napok,
- a tanuló értékelésére összehívott megbeszélések,
- írásbeli tájékoztatók.

A szülői értekezletek és a nevelők fogadóóráinak időpontját az intézményi munkaterv tartalmazza.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az intézmény belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az intézmény igazgatójához, az intézmény nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi szülői szervezethez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény igazgatójával, nevelőtestületével vagy az intézményi szülői szervezettel.

A szülők és más érdeklődők az intézmény pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az intézmény igazgatójától kérhetnek tájékoztatást.

Az intézmény **pedagógiai programja** nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél található meg:

- az intézmény fenntartójánál,
- az intézmény irattárában,
- az intézmény nevelői szobájában,
- az intézmény igazgatójánál,
- az intézmény könyvtárában,
- az intézmény honlapján.

A **házirend** előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az intézmény alkalmazottainak) meg kell ismernie.

A házirend egy-egy példánya megtekinthető

- az intézmény irattárában;
- az intézmény könyvtárában;
- az intézmény nevelői szobájában;
- az intézmény igazgatójánál;
- elektronikus formátumban az intézmény honlapján.

A házirend egy példányát – a köznevelési törvény előírásainak megfelelően – az intézménybe történő beiratkozáskor a szülőnek át kell adni.

HELYI TANTERV

Az intézményünk Helyi Tanterve és a tantárgyak tantervei az Oktatási Hivatal által közzétett kerettantervekhez illeszkednek, amelyek a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelnek. Ezeket a Nat 2020 bevezetésével párhuzamosan, felmenő rendszerben kell alkalmazni.

A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv: Az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz.

Tantárgyi struktúra és óraszámok 1-8. évfolyamon 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben

MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS

Óraterv 1 - 4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6
Cél nyelv: Angol nyelv	4	4	4	5
Matematika	4	4	4	4
Informatika			1	1
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összesen:	27	27	27	28

Óraterv 5 - 8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Cél nyelv: Angol nyelv	5	5	5	5
Angol célnyelvi civilizáció	1	1	1	1

Matematika	4	4	3	3
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Hon- és népismeret			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		1		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	32	32	33	33

EMELT ÓRASZÁMÚ MATEMATIKA KÉPZÉS

Óraterv 1 - 4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6
Angol nyelv				2
Matematika	5	5	5	5
Digitális kultúra	1	1	2	2
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összesen:	26	26	26	27

Óraterv 5 - 8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv (Angol nyelv)	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		1		
Digitális kultúra	1	2	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	31	31	32	32

EMELT ÓRASZÁMÚ MATEMATIKA KÉPZÉS A 2023/2024-es tanévtől 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben

TANTÁRGY	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6	5	5	4	4
Matematika	5	5	5	5	5	5	5	5
Történelem					2	2	2	2
Hon-és nép							1	
Állampolgári ismeretek								1

Hit-és erkölcsstan	2	2	2	2	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Idegen nyelv	1	1	1	2	3	3	3	4
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház						1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Egyházi ének					1	1		
Órakeret	25	25	25	26	31	31	33	33

Tantárgyi struktúra és óraszámok 9-12. évfolyamon 2023. szeptember 1-től felmenő rendszerben

MAGYAR – ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS

Óraterv 9 - 12. évfolyam					
Tantárgyak	9. KNY	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4
Matematika	3	3	3	3	3
Történelem		2	2	3	3
Állampolgári ismeretek					1
Kémia		2	1		
Fizika		2	3		
Biológia		2	3		
Földrajz		2	1		
Természettudomány*				2*	
Célnyelv: Angol nyelv	18	5	5	5	5
Angol célnyelvi civilizáció		1	1	2	2
Német nyelv/Olasz nyelv		3	3	3	3
Művészetek**(11. évfolyam)					1**
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és színház***					1***
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1
<i>Emelt szintű oktatás (fakultáció)</i>				6	6
Egyházi ének	1				
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2	2
Összesen:	36	37	37	36/38*	37

* Természettudomány 11. évfolyam: azon tanulók számára, akik nem választanak természettudományos fakultációt

** Művészetek 11. évfolyam – áthelyezve a 12. évfolyamra (elkerülendő a maximális óraszám átlépését): a választható tantárgyak a Vizuális kultúra, Ének-zene, Dráma és színház

*** Dráma és színház 12. évfolyam: iskolánkban ezt a tantárgyat tanítjuk (mozgókép és médiaismeret nem választható)

EMELT SZINTŰ (TAGOZATOS) ANGOL NYELVI KÉPZÉS

Óraterv 9 - 12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Kémia	2	1		
Fizika	2	3		
Biológia	2	3		
Földrajz	2	1		
Természettudomány*			2*	
Angol nyelv	5	5	6	6
Német nyelv/Olasz nyelv	3	3	3	3
Művészetek**(11. évfolyam)			1**	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház***				1***
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
<i>Emelt szintű oktatás (fakultáció)</i>			6	6
Egyházi ének	1			
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Összesen:	37	36	36/38*	36

* Természettudomány 11. évfolyam: azon tanulók számára, akik nem választanak természettudományos fakultációt

** Művészetek 11. évfolyam: a választható tantárgyak a Vizuális kultúra, Ének-zene, Dráma és színház

*** Dráma és színház 12. évfolyam: iskolánkban ezt a tantárgyat tanítjuk (mozgókép és médiaismeret nem választható)

EMELT SZINTŰ (TAGOZATOS) BIOLÓGIA – KÉMIA KÉPZÉS

Óraterv 9 - 12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Kémia	3	3	4	4
Fizika	2	3		
Biológia	3	4	4	5
Földrajz	2	1		
Angol nyelv	3	3	4	4
Német nyelv/Olasz nyelv	3	3	3	3
Művészetek** (11. évfolyam)			1**	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház***				1***
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Egyházi ének	1			
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
Összesen:	37	37	36	36

** Művészetek 11. évfolyam: a választható tantárgyak a Vizuális kultúra, Ének-zene, Dráma és színház

*** Dráma és színház 12. évfolyam: iskolánkban ezt a tantárgyat tanítjuk (mozgókép és médiaismeret nem választható)

**EMELT SZINTŰ (TAGOZATOS) ANGOL NYELV – INFORMATIKA
KÉPZÉS**

Óraterv 9 - 12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Matematika	3	3	4	5
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Kémia	2	1		
Fizika	2	3	2	
Biológia	2	3		
Földrajz	2	1		
Angol nyelv	5	5	6	6
Német nyelv/Olasz nyelv	3	3	3	3
Művészetek**(11. évfolyam)			1**	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház***				1***
Digitális kultúra	2	2	5	5
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Egyházi ének	1			
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
Összesen:	37	37	36	36

** Művészetek 11. évfolyam: a választható tantárgyak a Vizuális kultúra, Ének-zene, Dráma és színház

*** Dráma és színház 12. évfolyam: iskolánkban ezt a tantárgyat tanítjuk (mozgókép és médiaismeret nem választható)

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A)** Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.
- B)** Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- C)** Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- D)** A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:
 - a)** pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.
 - b)** a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
 - c)** a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

A következő tanévben szükséges taneszközökről az áprilisi szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket.

4. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján református-, római és görögkatolikus, felekezeti hitoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában.

Természettudományos nevelés

Főbb jellemzőit az alábbi **környezeti nevelési program** tartalmazza:

Személyi erőforrások:

Pedagógusok: Tudatosítják a tanulóknál a környezet értékeit. Hozzájárulnak a megfelelő környezeti attitűd kialakulásához. Környezeti tartalmakat közvetítenek. Megalapozzák a környezeti problémák többoldalú megközelítését és a megoldásukhoz szükséges együttműködő készséget. Munkájukat segíti az iskolaorvos, a védőnő.

Tanulók: Megismerik a környezet értékeit, az ember természet iránt viselt felelősségét.

Adminisztratív és technikai dolgozók: Környezettudatos munkavégzésükkel járulnak hozzá a környezeti neveléshez.

Szülők: Megerősítik a gyermekekben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetít.

Adottságok, célok és feladatok összefüggése:

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők	Célok	Tevékenység, feladat
Közepes forgalom	Közlekedési biztonság növelése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára biciklitároló
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben és a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés, (papír, olaj, fémdoboz, szárazalelem) komposztálás - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- újabb játszóterek - az iskolai játszótér felszerelésének bővítése,
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, akvárium, madarak, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés (belső szennyezőanyagok: formaldehid, szén-dioxid) - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - nyílászárók javítása, épület, tető szigetelése

Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása, a klórozott szénhidrogéneket kiszűrő víztisztítók alkalmazása
Iskolakert	Tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen	- növények gondozása, pótlása, tanösvény létrehozása, fajták, gyógynövények, madáretetők, madárodúk kihelyezése, gondozása
Udvar	Biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész felújítása, gumiburkolatok létesítése
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élményközpontúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése, egészséges személyiség	- a tantermekben írásvetítő, TV, video és számítógép - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltetőanyagok - digitális fényképezőgép, gáztűzhelyek, konyhai eszközök, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

Tanórai keretek

Magyar nyelv és irodalom

- Az irodalmi művekben megjelenő természeti- és környezeti értékek, azok harmonikus kapcsolatának megismerése.
- Hivatalos iratok készítésének elsajátítása (kérvények, javaslatok, petíciók).
- Törekvés a helyes és szép beszédre.
- Az esztétikai, erkölcsi érzékenység fejlesztése.

Történelem

- Hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet?
- A múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás formálása.
- A helyi történelmi értékek megismerése, védelme.
- A hagyományok tiszteletének kialakítása.
- Az egész világot érintő globális problémák megértésének segítése; hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelőssége és feladatai a problémák elhárításában, csökkentésében.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.

Idegen nyelv

- A nyelvtanítás egyéb módszereinek segítségével a hazai környezeti problémák megismerése; más országok hasonló problémáinak feltárása.
- Más népek környezetvédő tevékenységeinek, szervezeteinek megismerése.
- A környezettel szembeni nemzetközi felelősség szemléletének kialakítása.

Biológia

- Ökológiai életmód kialakítása.
- A földi élővilág sokféleségének, e sokféleség értékének megismerése.
- Az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzői, az azok között lévő ok-okozati összefüggések.
- A globális környezeti problémák és azok megelőzése, illetve mérséklési lehetőségei.
- A környezet – egészségügyi problémák megismerése, megelőzésük, illetve mérséklésük módjai.
- A testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikák elsajátítása.

Kémia

- A tanulók figyelmének felhívása a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, valamint potenciális környezetvédő szerepére egyaránt.
- Az anyag- és energiatakarékosság, mint a környezetvédelem egyik hatékony módszere szemléletének kialakítása.
- Az elterjedt vegyszerek és ezek élettani hatásainak megismerése (környezetbiztonság).
- A különböző technológiák hatása a természeti és épített környezetre, ezek gazdasági hatásainak felbecsülése.

Földrajz

- Tapasztalatok, ismeretek, élmények szerzése a közvetlen élő és élettelen környezetről.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- A természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeként lezajló változások felismerése, értékelése.
- A regionális és globális problémák megismerése és a lehetséges megoldási módok számbavétele.
- A természeti és társadalmi értékek megismerése, megőrzése.

Fizika

- Az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosításának megismerése.
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti hasonlóság, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerése.
- A környezet változásainak, a változások okainak értelmezése, s ezek tudatában megoldások keresése a környezeti problémákra.
- A környezeti változások fizikai magyarázatának megismerése, megértése.

Matematika

- A tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismerése mérése.
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése, statisztikai módszerek alkalmazása, reális becslések képességének kialakítása.
- Más tárgyakban megismert környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való szemléltetése, táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.

- A logikus gondolkodás, a szintetizáló- és lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Technika és tervezés

- Annak a megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.
- A fenntartható fejlődés összefüggéseinek, követelményeinek, problémáinak feltárása.
- A környezetgazdálkodás lényegének megismerése.
- A környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatása.

Ének-zene

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet zenei ábrázolásának módjai.
- A természet szépségének megjelenítése a népdalokban.
- A zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepének felismerése.
- A „zenei környezetszennyezés” felismerése.

Vizuális kultúra

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei.
- A hagyományápolás fejlesztése (pl. népi építészet, díszítőművészet).
- A természetes alapanyagok használatának ismerete.
- Műalkotások elemzése környezetnevelési szempontok szerint.
- A tárgyi világ formanyelvi elemeinek ismerete, a tartalom és a forma összefüggése.
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatása, megismerése.
- Példák mutatása környezetbarát formatervezésre.

Testnevelés

- A környezeti hatások és az egészséges testi fejlődés közötti összefüggés felismerése, megértése.
- A sport nélkülözhetetlen szerepe az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- A környezetszennyezés egészséget veszélyeztető hatásai a sport szemszögéből nézve.
- Lehetőség szerint természetes anyagok használata a sportoláshoz (sportruházat, sportszerek).

Tanórán kívüli keretek

Napköziotthon

A délutáni szabadidős tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, természetfilmek megtekintése stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon a tanulóban a környezettudatos magatartás.

A napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi a tanulók egészségét, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Szakkörök

Az érdeklődő, kutató típusú, vizsgálandó szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színterei: földrajz szakkör, természetjáró szakkör, technika szakkör, biológia szakkör, „életmód” szakkör (testi-lelki egészség)

Tanulóknak adott külön feladatok (projektek)

Az érdeklődő diákok számára lehetőség nyílik a környezeti neveléshez kapcsolódó témák, problémák önálló kutatására, feldolgozására (szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás stb.)

Akciók, vetélkedők, tanulmányi versenyek

Jeles napokon (pl. Föld Napja, Madarak és Fák Napja) versenyek, kirándulás vagy egyéb rendezvény szervezésével hívjuk fel a figyelmet a helyi vagy globális környezeti problémákra.

Tanulóink rendszeresen részt vesznek iskolai, helyi, regionális, megyei, országos és református versenyeken.

Az iskolai képzés programja, a komplex természetszemlélet kialakítása

Oktatási cél:

- A természet sokszínű megismerése
- Konkrét hazai tájak, társulások (vizes élőhelyek) megismerése
- A társulások fajainak ökológiai szemléletű jellemzése, értékelése
- Az élővilág sokféleségének (diverzitás) bemutatása

Nevelési cél:

- Helyes környezeti attitűdök kialakítása
- Természeti környezet állapota iránti érzékenység
- Ökológiai szemlélet kialakítása
- Közösségi szociális formák elsajátítása, szociális érzékenység kialakítása
- Egészséges életmódra nevelés

Az iskolai képzéshez kapcsolódó programokban, táborokban, tanulmányi kirándulásokban való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Az idegennyelv-oktatás

Intézményünkben az első évfolyamtól kezdődően - a szülők/tanulók választása alapján – az angol és 9. évfolyamtól a német vagy olasz nyelv oktatása része a tanórai foglalkozásoknak.

Az emelt szintű képzési formák:

1-8. évfolyam: Magyar-angol két tanítási nyelvű (2015. szeptembertől)
Emelt óraszámú matematika (2015. szeptembertől)

9-12. évfolyam: Magyar-angol két tanítási nyelvű
Emelt szintű angol nyelv

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Pedagógusválasztásra intézményünkben nincs lehetőség.

Választható tantárgyak:

9. évfolyam: második idegen nyelvként német vagy olasz nyelv választható

11-12. évfolyam: a magyar-angol két tanítási nyelvű és az emelt szintű angol nyelvi képzések esetén emelt óraszámú képzés választható azon tantárgyakból, melyek az általános képzésben megtalálhatók és érettségi vizsga tehető abból a tárgyból.

7. Az érettségi vizsgatárgyak megnevezése

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- matematika
- idegen nyelv
 - magyar-angol két tanítási nyelvű osztályokban az angol, mint célnyelv

választható vizsgatárgyak:

- angol nyelv
- német nyelv
- olasz nyelv
- református hittan
- katolikus hittan
- fizika
- kémia
- biológia
- földrajz
- digitális kultúra
- angol célnyelvi civilizáció
- ének-zene
- vizuális kultúra
- testnevelés

Az emelt szintű érettségi vizsgatárgyai:

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban vizsgaszabályzat) 61/A.§-a szerint a 2013. évi vizsgaidőszakoktól emelt szintű érettségi vizsga abból a vizsgatárgyból tehető, amely – mint a felsőoktatási felvételi eljárás során figyelembe vehető érettségi vizsgatárgy – a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében szerepel.

8. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A helyi tantervekben kerül felsorolásra.

9. Az iskolai közösségi szolgálat

„Az önkéntesség olyan tevékenység, amelyet a személy szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez más személy, személyek vagy a közösség javát szolgálva”. (*Nemzeti önkéntes stratégia*)

Az iskolai közösségi szolgálat céljai:

A tanulók számára

Magyarország Kormánya a 2011. december 23-án elfogadott Nemzeti köznevelési törvénnyel bevezette az iskolai közösségi szolgálatot, mint az érettségi vizsga megkezdésének előfeltételként teljesítendő tevékenységet. Ez a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják. Az iskolai közösségi szolgálat sokféleképpen megvalósítható tevékenység, mely megvalósulási helyétől és formájától függetlenül a közösség érdekét is szolgálja az egyén személyiségének fejlesztése mellett.

Fejleszti a tanulók következő kompetenciáit:

- kritikus gondolkodás,
- érzelmi intelligencia,
- önbizalom,
- felelősségvállalás,
- állampolgári kompetencia,
- felelős döntéshozatal,
- hiteles vezetői készségek,
- szociális érzékenység,
- társadalmi felelősségvállalás,
- kommunikációs készség,
- együttműködés,
- empátia,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás.

A kompetenciák fejlesztése mellett a pályaaorientációban is fontos lehet a tanulóknak az 50 órás iskolai közösségi szolgálat. Az iskola a közösségi szolgálat megszervezésével törvény adta kötelezettségének tesz eleget, segítve a tanulók érettségihez jutását. Az iskolai közösségi szolgálati program különös értéke, hogy tanórán kívüli tevékenységgel, informális és nem formális eszközök felhasználásával erősíti a tanulók szociális érzékenységét. A pedagógiai célokon túl, lényeges, hogy a végzett tevékenység legyen hasznos minden érintett számára. Érezhesse a tanuló, hogy olyan feladatot lát el, amellyel javítja a helyi közösség és a fogadó intézményekben élők vagy dolgozók életminőségét, a tevékenysége, jelenléte hasznos a fogadó intézményekben élőknek, tevékenykedőknek, továbbá jelentsen segítséget a fogadó intézmények munkavállalói számára is. Fontos értéke a programnak, hogy a tanulók mindegyikének lehetőséget teremt a sikeres tevékenységre, az önmegismerésre, egyéni céljaik megtalálására. Mindezekon felül a személyes emberi kapcsolatok új színnel gazdagíthatják a tanulók életét.

Az iskolák számára

A program célja, hogy a kölcsönösség elve alapján a pedagógia újfajta kultúráját, a tanár-diák viszony új módozatait honosítsa meg az élménypedagógián keresztül.

A fogadó szervezetek számára

Új erőforrást jelenthet a fogadó szervezeteknek a tanulók bevonása a hétköznapi feladataik elvégzésébe, miközben a közösségi szolgálat nem veszélyeztetheti az ott dolgozók munkahelyét, mivel nem helyettesítheti a szervezet munkatársainak szakértelmét. Az együttműködés, a kölcsönösség fontos alapérték, aminek meg kell jelennie a program minden fázisában és elemében – a részt vevő szervezetek és intézmények közt egyaránt. Különösen szem előtt kell tartani a program pedagógiai céljait, és azt, hogy a segítő és a segített között – lehetőleg hosszú távú – közvetlen kapcsolat jöjjön létre.

Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése

Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A kötelezően alkalmazandó jogszabály a köznevelési törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat), valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet.

Református gimnáziumunkban az iskolai koordinátor: az osztályfőnöki munkaközösség vezetője. Munkáját az osztályfőnökök segítik.

Az iskolai koordinátor - az osztályfőnökökkel összhangban - felel:

- a tanulók felkészítéséért,
- pedagógiai feldolgozásért (mentorálás),
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartásért,
- adminisztrálásért, dokumentálásért, igazolásért,
- a tanulók bevonásáért a folyamat egészébe,
- a tevékenységek elismeréséért,
- az együttműködés és kölcsönösség elvének érvényesítéséért.

10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

A) Követelmények

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

B) Az értékelés módja, formái

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A második év végétől a hagyományos osztályzatos módszert használjuk, azaz a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

2 - 8. évfolyamon kiemelkedő tantárgyi teljesítmény félév és tanév végi osztályzata: kitűnő (5).

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- a) heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
- b) heti kettő vagy három órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel,
- c) heti három óránál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése érdemjeggyel és szóban (készletárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka értékelésére: érdemjegy + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző, ill. elektronikus napló útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi minősítés

Az ellenőrzés fajtái

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
 - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapra kiadott házi feladatból),
 - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
 - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban írásban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: projektmunka, kiselőadás, rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma, teljesítmény, stb.), órai munkájának ellenőrzése.

A tanulók munkájának szöveges értékelése

A törvényi szabályozás:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és a kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű

- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

a) A helyi értékelés alapelvei

- A tanulók értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a napközis nevelő és az osztályban tanító tanárok véleményét is.
- A teljes körű értékelések évente két alkalommal készülnek: félévkor és év végén a tanév rendje szerint
- A fent említett értékeléseket az EMMI Oktatási Államtitkárság által kiadott a „Szöveges értékelést, minősítést támogató szoftver” használatával készítik el.
- A szöveges értékelés tartalmi szempontjai:
 - magatartás
 - szorgalom
 - tantárgyi teljesítmények
 - a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés,
 - általános értékelés /év végén/:
 A évfolyam tantervi követelményeinek kiválóan megfelelt vagy jól megfelelt vagy megfelelt.
tantárgyból felzárkóztatásra szorul.

b) Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás – egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőnek, tanulónak egyaránt.

c) A szöveges értékelés módja

Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.

Megfogalmazódhat:

- a tanító részéről
- a tanulótársak részéről
- önértékelés formájában

Írásbeli:

- a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
- témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
- aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenőfüzetbe),
- félévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés

d) Szöveges értékelés dokumentumai:

- A közoktatásért felelős minisztérium által jóváhagyott bizonyítvány.
Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójába kell elhelyezni.
- A közoktatásért felelős minisztérium által jóváhagyott törzslap.
- A napló.
- Tájékoztató füzet.
A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A szöveges értékelés felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de nagyon fontosak a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A sokszínű tevékenységformákkal összhangban: pl. produktum értékelése (az egyes tanulóknál, csoportmunka esetében), projektnél, témahétnél, gyűjtőmunka, stb. Annak meghatározása, hogy a produktumok milyen súllyal kerülnek figyelembevételre a többi érdemjegyhez képest.

A) A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái

- a) témazáró dolgozat:** egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;
- b) egyéb dolgozat:** egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető
- c) Az év eleji, félévi, év végi felmérések** alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk.

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0 – 33 %	elégtelen (1)
34 – 50 %	elégséges (2)
51 – 69 %	közepes (3)
70 – 84 %	jó (4)
85 – 100 %	jeles (5)

Az általános iskolában a tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0 – 36 %	elégtelen (1)
37 – 53 %	elégséges (2)
54 – 72 %	közepes (3)
73 – 87 %	jó (4)
88 – 100 %	jeles (5)

Ha a szaktanár a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb három százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

B) Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

- a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánna. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.
- b) A témazáró dolgozatok kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk.

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai

- a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legalább egy héttel korábban a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot 12 munkanapon belül kijavítja; egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.
- b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot 12 munkanapon belül kijavítja;
- c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb témazáró dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.
- d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.
- e) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

(Beleértve a projekttel és témahéttel kapcsolatos feladatokat is.)

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességei, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége.

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre.
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint.
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az

elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni. A második év végétől a hagyományos osztályzatos módszert használjuk. Második osztály második félévtől nyolcadik osztály végéig a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük. 9-12. évfolyamon félévkor és év végén minősítjük a tanuló magatartását és szorgalmát.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztály-diákbizottság véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási osztályzatát, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félév végén az adott időszakban (félévben), a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” az a tanuló, aki:

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból
- felelősséget vállal tetteiért
- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza
- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- betartja az iskola házirendjét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása
- nincs igazolatlan órája
- eleget tesz a szeretet, együttérzés, segítőkészség krisztusi parancsának

„Jó” az a tanuló, aki:

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli
- a házirendet betartja
- tiszteli a felnőtteket, társait
- trágár, durva kifejezéseket nem használ
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása
- igazolatlanul 2 óránál nem mulasztott többet
- a szeretet, együttérzés, segítőkészség krisztusi parancsát átlépi, de magatartásában megbánást mutat

„Változó” magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik

- játékban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel
- környezete rendjéért keveset tesz vagy nem érdeklődik
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá
- igazolatlanul nem mulasztott többet 7 óránál v. egy tanítási napnál
- osztályfőnöki intője van
- a szeretet, együttérzés, segítőkészség krisztusi parancsát átlépi, de magatartásában megbánást mutat

„Rossz” a magatartása annak a tanulónak, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet
- feladatait egyáltalán nem vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- szándékosan rongálja környezetét
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt: igazolatlanul többet mulasztott 7 óránál, ill. több tanítási napot
- több szaktanári figyelmeztetést kap, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” szorgalmú az a diák, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

„Jó” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt

- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

„Változó” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

„Hanyag” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képességszintjét!

11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

1. Hit- és erkölcsstan oktatás

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból a református-, római- és görögkatolikus hit- és erkölcsstan tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

2. Idegen nyelv oktatás

Egy adott osztály/évfolyam diákjaiból az angol, német, illetve olasz nyelvet tanulók csoportjainak megszervezése.

3. Emelt óraszámában tanított tantárgyak esetén

Egy adott osztály/évfolyam diákjaiból az emelt óraszámában tanított tantárgyakat tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

4. Egyéb tantárgyak esetén

A személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe véve a Fenntartó dönt.

Egyéb foglalkozások szervezése

A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve a nevelőtestület dönt.

12. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünkben nem releváns.

13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Évente gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

AZ EGYSÉGES MÉRÉSRE ÉS ÉRTÉKELÉSRE ALKALMAS PRÓBÁK.

Az aerob állóképesség mérése:

Cooper-teszt

Az egyéni aerob teljesítőképességet akkor lehet a legpontosabban mérni, ha az alkalmazott próbák végrehajtása kiegészül pulzusméréssel.

A pulzus mérése mindaddig, - a készség szintjéig való – gyakorlási folyamatként fogható fel, amíg a tanulók nem tudják önállóan, megbízhatóan, pontosan elvégezni

Az erő, erő-állóképesség mérése:

1. Helyből távolugrás.

- (Az alsó végtag dinamikus erejének a mérésére)
2. Hasonfekvésből törzsemelés
(A hátizom erő, erő-állóképesség mérésére)
 3. Hanyattfekvésből felülés (térdérintéssel)
(A csípőhajlító és a hasizmok erő, erő-állóképességének mérésére)
 4. Fekvőtámaszban karhajlítás
(A vállöv- és a kar erejének, erő-állóképesség mérésére)

ÁLTALÁNOS MÉRÉSI SZEMPONTOK

1. A mérés megkezdése előtt a tanulónak tisztában kell lenni a mérés céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
2. Valamennyi próbát tornateremben, valamint sportudvaron tornaruhában, sportöltözetben célszerű végezni.
3. A mérést mindig előzze meg az általános és speciális bemelegítés.
4. A feldolgozásra alkalmas próbákkal egyszerűen, objektíven mérhető, értékelhető a tanulók fizikai állapota.
5. Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbán minimum 3 kísérleti lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt kell nyilvántartásba venni és a megfelelő pontértéket (a megadott táblázat segítségével) meghatározni.
6. Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségtani és edzéselméleti ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a fizikai állapotuk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.
7. A teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat azzal a tanárral legcélszerűbb elvégeztetni, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik.
8. A próbák mérése és értékelése a (testnevelő) tanár irányítása mellett, a tanulók önállóan végzik.
9. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének fokozatos fejlesztése, mérése, az iskolai testnevelés részévé, kiemelkedő feladatává kell, hogy váljék.

AZ ÁLTALÁNOS FIZIKAI TEHERBÍRÓKÉPESSÉG MINŐSÍTÉSE

0-20.5 pont igen gyenge

Gyenge fizikai állapota miatt a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát.

(A figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség.

Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerének a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is igen gyakran komoly megterhelést jelent.)

21-40.5 pont gyenge

Az egész napi tevékenységtől gyakran elfárad, a nap végén levertnek, kimerültnek, rossz kedvűnek érzi magát, egyik napról a másikra nem tudja kipihenni fáradalmát.

41-60.5 pont elfogadható

A rendszeres, mindennapi tevékenységtől már ritkán fárad el, de tartós, váratlan többletmunka már erősen igénybe veszi.

61-80.5 pont közepes

Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy egészsége stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. E szint megtartásához is heti 2-3 órás időtartamú, rendszeresen végzett testedzés szükséges. Az egészség megőrzése érdekében a továbbiakban (a későbbi élete folyamán) is törekedni kell legalább e szint megtartására.

81-100.5 pont jó

Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek.
(E szintet elérők, amennyiben élsportolókká szeretnének válni, minél előbb kezdjenek hozzá az alapvető kondicionális képességeik magasabb szintre emeléséhez, fejlesztéséhez.)

101-120.5 pont kiváló

E szintet elérők már fizikailag jól terhelhetők, az általuk választott sportágban (élsportolóként) is kiváló eredményeket érnek el.

Fontos, hogy a tesztek nem képezik a tanterv részét, ezért nem gyakoroltatjuk, ill. nem is osztályozzuk ezeket.

14. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek:

A helyi megvalósításának részletes szabályai a Pedagógiai program „Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok” c. fejezetében találhatók.

Környezeti nevelési elvek:

A helyi megvalósításának részletes szabályai a Pedagógiai program „A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai – Természettudományos nevelés” c. fejezetében találhatók.

15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a) a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények értékelése,
- d) a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f) a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- g) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés,
- h) a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelésben/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,

- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét
- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt
- a kompetenciamérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

Az esélyegyenlőség biztosítását szolgáló dokumentum

Az intézmény elkészíti és folyamatosan karbantartja a KÖZNEVELÉSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV c. dokumentumát.

Felülvizsgálatára 4 évenként kerül sor.

Az esélyegyenlőségi intézkedési tervhez történő hozzáférést az intézmény (a helyi pedagógiai programhoz hasonló módon) lehetővé teszi.

16. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutaton vesz részt
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében

a. Az iskolában tanév közben a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret

- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudtára kell adni.

b. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába kell bevezetni.

c. Az egyes tanévek végén, valamint a 4 illetve 8 éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat/plakettet kapnak, melyet a 4 illetve 8 éven át kitűnő eredmény esetében a tanévzáró ünnepélyen ill. csengőbúcsún az iskola közössége előtt vehetnek át. 8 éven át kimagasló tanulmányi és közösségi munkáért, valamint kiemelkedő versenyeredményekért évfolyamonként legfeljebb két végzős tanuló (osztályonként legfeljebb egy) tanuló Alma Mater Díjban részesül. A díjat az osztályfőnök javaslatára a tantestület fogadja el. A díjat – amennyiben a tantestület úgy dönt - nem kell kiadni.

Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

Az iskolai fegyelmező intézkedések formái:

Azt a tanulót, aki

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- árt az iskola hírnevének

fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

A fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban, írásban),
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés (szóban, írásban)
- igazgatói intés

- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyosságától függően - el lehet térni.

A fegyelmező intézkedést írásba kell foglalni és azt a szülő tudtára kell adni.

Záró rendelkezések

1. *A nevelési program és a helyi tanterv nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa*

a./ A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

Az intézmény Pedagógiai programja és Helyi tanterve nyilvános dokumentum, az intézmény honlapján elérhető az érdeklődők számára.

d./ A pedagógiai program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását - indoklás mellett - kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását a Pedagógiai Program módosítását kérők az igazgatónak kötelesek átadni, aki az átadást követően 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszti.

A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

2. *Legitimációs záradék*

Intézményünk Pedagógiai programjának és Helyi tantervének felülvizsgálatát a nevelőtestület 2025. évben határozta meg.

Mellékletek

1. az iskola pedagógiai programjához tartozó helyi tantervek tantárgyanként
2. a kollégiumi csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszama
3. legitimálási jegyzőkönyvek
4. köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv
5. egészségnevelési program
6. környezeti nevelési program
7. vizsgaszabályzat

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona nevelőtestülete a módosított Pedagógiai programot 2023. év július hó 03. napján az iktatószámú jegyzőkönyv szerint elfogadta.

.....
nevelőtestület képviselője

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona módosított Pedagógiai programját 2023. év hó napján jóváhagytam.

.....
intézményvezető

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona

MÓDOSÍTOTT PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT

a fenntartó

Tiszáninneri Református Egyházkerület

2023. év hó ... napján jóváhagyta.

Miskolc, 2023. év hó nap

.....

.....

fenntartó képviselőtében